

G. Ligozzi: Marija se prikaže Francišku

SVETI

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

Vsebina 5.—6. šte.: Posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu 129. — Tretji red posvečen presv. Srcu Jezusovemu 130. — Ob srebrnem škofovskem jubileju svetega očeta Pija XII. 130. — Ki je v nebesa šel 133. — Pridi, Sveti Duh! 134. — Jezusa nesiva v širni svet! 135. — Jezus na cesti 135. — Potreba razodetja 137. — Profesor Ernest Tomec — vzor katoliškega moža 138. — Sveti Frančišek Asiški 139. — Srce naše vere — sv. maša 141. — Stoletnica šmarnic 144. — Dobrodelnost prvih kristjanov 144. — Frančiškanska znanost 146. — Luč sveta 147. — Križev pot 149. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 150. — Albanska mladenka 151. — Frančiškova mladina 155. — Iz moje celice 157. — Nove knjige 158. — Kdaj prav za prav človek obnemore? 159. — In naj molijo za mrtve... 160.

Celoletna naročnina 12 lir.

Posamezna številka 1'50 lir. Za Nez. Hrvatsko 40 kun. Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provinca sv. Križa. Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo „Cvetja“, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček. računa 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1942-XX

M a j

1	P		S. Filip in Jakob	18	P	PO.	S. Pashal spoz., S. Fel. sp., S. Ven.
2	S		S. Atanazij	19	T	PO.	S. Teofil in Ivo sp., S. Pet. Cel. sp.
3	N		4. povel. n. , Najdba sv. Križa	20	S	PO.	S. Bernardin spoznavalec
4	P		S. Monika vdova	21	Č	PO.	Osmina Vneboh., B. Ladis. in t. sp.
5	T		S. Pij V. pap.	22	P		B. Janez in tov. mučenci
6	S		S. Janez ev. pred lat. vrati	23	S		Binkoštna sobota, B. Bartolomej.
7	Č		S. Stanislav škof in m.				Benvenut in Gerard sp.
8	P		Prik. sv. Mih., Posveč. šk. cerkve	24	N	VO. PO.	Binkošti - Prihod Sv. Duha
9	S		S. Gregor Nizianski šk.	25	P		Binkoštni ponedeljek
10	N		5. pov. (Križeva) n. , S. Antonin šk., S. Gordijan in t.	26	T		Binkoštni torek
11	P	PO.	KRIŽ., B. Bened., Jul. in Jak. sp.	27	S		KV., Med osmino., S. Beda Čast. sp. in uč.
12	T	Čm.	KRIŽ., S. Nerij in tov. muč.	28	Č		Med osmino, S. Avguštin šk.
13	S		KRIŽ., S. Robert Bellar. šk. in uč.	29	P		KV., Med osmino, B. Štefan in tov., S. Marija - M.
14	Č	VO. PO.	Vnebohod Gospodov				KV., Med osmino, S. Ferdinand kr., S. Feliks p. m.
15	P		S. Janez - B. iz Salle sp.	30	S	PO.	
16	S		S. Ubald škof				
17	N	PO.	6. pov. n. , od sv. Pashala	31	N	VO. PO.	1. pobink. n. , Presveta Trojica

J u n i j

1	P	PO.	Od posveč. Asiške baz., S. Angela	15	P		B. Jolenta dev., S. Vid muč.
2	T	PO.	Od Marije Sredn. vseh milosti, B. Herkulan in t., S. Marc. in t.	16	T		B. Gvido Kort. spoznavalec
3	S	PO. Čm.	B. Andrej spoznavalec	17	S		Med osmino
4	Č	VO. PO.	Presveto Rešnje Telo	18	Č		S. Efreim uč., S. Marko
5	P		Med osm., S. Bonifacij šk.	19	P		Osmina Sr. Jez., S. Julijana d., S. Gervaz
6	S		Med osm., S. Norbert škof	20	S	PO.	B. Mihelina vd., S. Silverij
7	N	PO.	2. pob. (med osm.) n. , B. Humilij	21	N		4. pob. n. , S. Alojzij Gonz. sp.
8	P		Med osm., B. Baptista Var. d.	22	P		S. Pavlin škof
9	T		Med osm., B. Pacifik in Lav. sp., S. Primož in Felicijan sp.	23	T		B. Jožef Kafasso sp.
10	S		Med osm., S. Marjeta kr. in dev.	24	S	PO.	Rojstvo Janeza Krstnika
11	Č		Osm. R. T., S. Barnaba apostol	25	Č		S. Viljem opat
12	P	VO. PO.	Presveto Srce Jezusovo	26	P		S. Janez in Pavel muč.
13	S	PO.	S. Anton Padovanski sp.	27	S		B. Benvenut spoznavalec
14	N		3. pob. (med osm.) n. , S. Bazilij Vel. šk. in uč.	28	N		5. pob. n. , S. Irenej šk.
				29	P	VO. PO.	S. Peter in Pavel apostola
				30	T		Spomin sv. Pavla apostola

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša. ki je dotični dan dovoljena.

Posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu

V velikem številu in z globoko pobožnostjo opravljajo verniki pobožnost deveterih prvih petkov. Morda še v vsej zgodovini naše škofije ni bilo takšne skupne pobožnosti, ki bi bila vse sloje naroda tako združevala v ljubezni in zaupanju do presv. Srca Jezusovega.

Ta pobožnost, prav opravljena, bo brez dvoma rodila ta sladki sad, da bo Jezus s svojo ljubeznijo in milostjo zavladal v dušah, ki spolnjujejo Njegovo vročo željo in sprejemajo prve pelke zadostilno sveto obhajilo.

Jezusa prosim, da bi kot sad te pobožnosti našim družinam naklonil še eno dobroto: da bi se iskreno in vdano posvetile Njegovemu presvetemu Srcu.

Mnogo slovenskih družin se je že posvetilo presvetemu Srcu Jezusovemu. Njih imena so zapisana v zlatih knjigah, položenih na tisti oltar, na katerem je Jezus razodel sveti Marjeti Mariji svoje Srce. Naj se proti koncu naše skupne pobožnosti odločijo še ostale družine in postavijo Srce Jezusovo na svoj družinski prestol, da jim s svojim sladkim vladanjem kraljuje, jih vodi in varuje, da bo oče, poglavar in gospodar družine, katerega vsi člani družine spoštujejo, ubogajo in mu z vestnim spolnjevanjem vseh dolžnosti veselje delajo.

Če je Jezus obljubil, da bo blagoslovil hiše, v katerih se bo častila podoba Njegovega presvetega Srca, koliko bolj bo s svojim blagoslovom napolnjeval srca, ki se mu posvete, mu skušajo služiti in mu ljubezen z ljubeznijo vračajo. Kako pa so danes družine posebnega varstva in blagoslova potrebne!

Stopite, krščanske družine, pod najmočnejše varstvo božjega Srca in sprejemajte iz Njega najbogatejši blagoslov!

† Gregorij Rožman,
škof.

Tretji red posvečen presv. Srcu Jezusovemu

Vrhovni predstojniki vseh treh vej prvega reda sv. Frančiška so prosili papeža Pija IX., da bi smeli vse tretjerednike posvetiti presv. Srcu Jezusovemu. Prošnja je bila uslišana 24. novembra 1873. Dan posvetitve naj si predstojniki določijo sami. Sveti oče je za dan posvetitve in za vsakoletno ponovitev podelil tretjerednikom popolni odpustek. Kapucini so izbrali 6. januar 1874 za dan posvetitve. Frančiškani so določili za to slovesnost praznik sv. Bonaventure 14. julija 1874. Izbrali so za to veličastno cerkev Ara caeli v Rimu. Navzoč je bil kardinal-zaščitnik reda, vrhovni predstojnik frančiškanov ter ogromna množica otrok sv. Frančiška iz prvega in tretjega reda. Posvetitev se je izvršila kar najslovesneje.

Leto pozneje, na isti praznik sv. Bonaventure, pa je general frančiškanov osebno romal v Paray le Monial na Francosko, da posvetitev ponovi v onem svetišču, kjer se je božje Srce razodelo sv. Marjeti Mariji Alacoque. Nad 4000 tretjerednikov iz raznih dežel ter narodnosti se je zbralo takrat v znamenitem svetišču božjega Srca. Vsi udeleženci so pri slovesnosti vidno nosili redovni škapulir, ki je bila na njem pripeta slika božjega Srca.

Posvetitev tretjega reda božjemu Srcu naj se po želji redovnega predstojništva vsako leto ponovi na najslovesnejši način pri mesečnem shodu meseca junija. Letos bomo naredili to še posebno slovesno.

Poleg tega pa bomo ubogali svojega škofa in bomo tudi posamezne tretjeredne družine na domu posvetili Srcu Jezusovemu. Vsaka tretjeredna družina, ako tega še ni storila, mora priti letos v Zlato knjigo!

P. KRIZOSTOM:

Ob srebrnem škofovskem jubileju svetega očeta Pija XII.

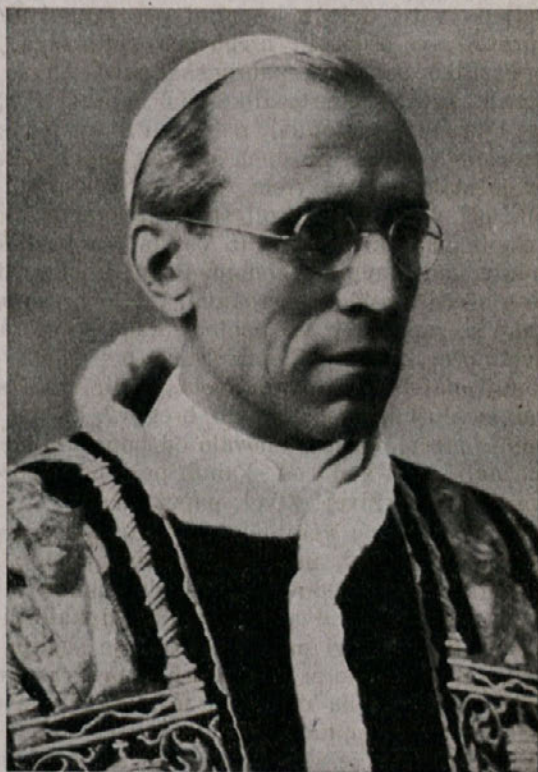
V teh dneh se ves krščanski svet ozira v Rim k svetemu očetu Piju XII., ki slavi svojo petindvajsetletnico, odkar je bil posvečen v škofa.

Kakor je božji Zveličar po besedah sv. Janeza »Luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet« (Janez 1, 9) — tako je papež oznanjevalec resnice za vse čase in vse narode. — Sredi modernega poganstva, ki napolnjuje kot besneče morje svet, žari z visokega morskega svetilnika luč, ki kaže čolniku našega življenja pravo smer skozi nevarne čeri proti obrežju naše večne domovine, če le ne obračamo očesa od njega proč. Ta morski svetilnik je Rim; čuvaj na svetilniku, ki luč vzdržuje, je rimski papež. Kadar koli smo glede verske resnice, ki je važna za naše nadnaravno življenje, v dvomu, če nam meja med resnico in lažjo ni jasna, tedaj je treba svoj pogled upreti samo v Rim: kakor hitro je Rim govoril, smo lahko prepričani, da hodimo po pravi

poti. Čudovita je beseda sv. Avguščina: »Roma locuta — causa finita — papež je govoril, dvom je odstranjen.«

Zato pa odhajajo oznanjevalci evangelija v poganski svet iz Rima. Preden se vkrcajo na ladjo, ki naj bi jih ponesla v daljne tuje dežele, pokleknejo pred papeža, ga prosijo za blagoslov in navodila za svoje težavno poslanstvo. — Od papeža ločeni, iščejo zastoj rešitve. Kakor kraljuje v pokrajinah, ki jih zlato sonce ne obseva, črna tema, tako biva tam, kamor ne prodre papeževa beseda, samo duhovna tema in razdor.

Z resnico siplje papež svetu milost in nadnaravno življenje. Vsi zakladi odrešenja so v njegovih rokah. Kristus pa mu jih ni izročil zato, da bi jih zaprl in zaklenil, ampak da jih obrača človeštvu v prid. Kdor je s papežem v zvezi, ta ne trpi pomanjkanja, ampak je napolnjen z vsem bogastvom nebeških zakladov. Predvsem pa je papeštvo že od nekdanj skušalo človeštvu dati ono ljubezen, ki nam jo je naš božji Zveličar pri zadnji večerji zapustil kot svojo oporoko: »Novo zapoved vam dam: ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite.« (Jan 13, 34.) Kolikokrat so papeži dvignili svoj glas in opozarjali narode k dolžnosti medsebojne ljubezni. Tudi zdaj vladajoči sv. oče ne zamudi nobene prilike, da ne bi opozarjal razburkanega in krvavečega sveta na to Kristusovo največjo zapoved. Da je papeževa dolžnost, popolnoma se žrtvovati njemu izročeni čredi, dokazuje že ime »papež« samo. — Slaven francoski pisatelj Louis Veullot (izg. Vejo) pripoveduje v svojih spisih, kaj se mu je pripetilo, ko je prišel prvič v Rim. Takole piše:

Z ošabnostjo pripadnika moderne dobe sem si dejal: v Rim grem, da bom videl papeža — in to s tako brezbriznostjo, kot da ne bom videl tam prav nič posebnega, torej starega škofa, kneza, nazadnje navadnega človeka, ki je umrljiv kakor jaz sam. Ko pa sem stal pred papežem — bil je Gregor XVI. — tedaj sem pozabil na starčka, pozabil na učenjaka, kneza in škofa — vzvišena častitljivost je kronala to jasno glavo, to dobrotno čelo. Bila je vzvišenost namestnika Kristusovega, delilca očetovske ljubezni. Pred to častitljivostjo sem se vrgel na kolena in sem vzkliknil eno samo besedico: Oče! Papež se je sklonil k meni in mi podelil blagoslov z besedo »Figliuolo — otrok!«! Še nekaj je dostavil, toda v mojem srcu je zvenela samo beseda: otrok! — Figliuolo! — V tej edini besedi sem slišal vse in sem vse razumel. Kolikokrat se je ta besedica od tedaj nenadoma porajala v globini moje duše, podobna luči, ki mi predstavlja vse človeške stvari v najlepši svetlobi. Preden je prišel Kristus na svet, preden je papež — te besede na svetu ni bilo. Celó v družini ni prebivala s tisto milobo in s tistim poudarkom, ki zveni iz ust Kristusovega namestnika.

Tedaj mi je bilo jasno, da nima človeški rod le samo enega vladarja in zapovednika, temveč tudi enega samega očeta.

Silno žalostno je, da živi na svetu toliko katoličanov, ki imajo papeža za tujca in ne razumejo besedice »sveti oče«. O da bi bila vsem tem dana prilika ogledati si papeža поблиže!

Ko je bila sv. Terezija Deteta Jezusa zaradi krepostnega življenja in premnogih čudežev, ki so se godili po njeni priprošnji, prišteta v svetem letu 1925 dne 17. majnika med svetnice, se je tiste velike slovesnosti v vatiškanski baziliki udeležil tudi eden izmed mojih dobrih sobratov in prijateljev, ki je bil tam priča prav ganljivega prizora.

Bazilika je bila — kakor vedno ob podobnih prilikah — po dolgem razdeljena v tri dele z lesenimi pregradami. Srednji ozki pas je bil določen za sprevod sv. očeta in njegovega spremstva. Že celo uro prej je prikorakala v baziliko papeževa palatinska garda in se postavila ob vsaki strani lesene ograje preko cele bazilike, da napravi častno stražo sv. očetu. Blizu groba sv. Petra so se vstopili v dve vrsti Švicarji v svojih pisanih uniformah, z dolgimi sulicami v rokah. Na obeh straneh papeževega oltarja in ob papeževem prestolu pa je stala po ena vrsta »guardia dei nobili« — plemiške straže. Nestrpno so bile oči vseh uprte proti stranski kapeli žalostne Matere božje, od koder ima vstopiti papeški sprevod iz Vatikana v baziliko. Zdajci zadone srebrne trobente z lože nad glavnim vhodom. Burni klici se dvignejo v ozadju bazilike; dvigne se glušeče ploskanje z rokami. Pij je prestopil prag svoje stolnice. Kdo popiše, kako so zaplamteli vsi pogledi, kako so se razširile prsi, kako zatrepetala srca! Sveti oče, kraljevski starček na papeškem prestolu, namestnik Kristusov na zemlji, najvišji duhovnik sveta, pastir sredi svojih ovčic! Komu ne bi prekipeval navdušenja vseh srčnih bregov? In res — vzkliki so naraščali kakor šumenje morja, da je odmevalo od ponosnih stebrov in zidov, kakor se odbija najmočnejši šum voda od skalnih pečin, iz tisočev prsi je kipela ena sama pesem zmagoslavja: Živel! Živel, papež, kralj!

Sprevod je vodil častnik švicarske garde. Sledili so rdeče oblečeni papeževi služabniki, nato razni plemenitaši v pestri španski noši; za njimi zastopniki raznih redov, nepregledna množica škofov v ornatu in z mitrami na glavi. Sledila sta dva prelata, izmed katerih je nosil eden z blestečimi biseri posuto tiaro, drugi pa mitro. Nato je sledila še procesija kardinalov. Sveti oče je sedel na visokem prestolu pod prekrasnim baldahinom in z dvignjeno roko delil blagoslov na desno in levo. Sredi navdušenih pozdravnih klicev in ploskanja se je pomikal sprevod proti velikemu oltarju. Prestol — sedia gestatoria — na katerem je sedel papež, je nosilo dvanajst v rdeč baržun oblečenih kormornikov...

Kakšni slovesni trenutki! Vse lepo je bilo združeno v eno samo popolno lepoto: sijaj vatiškanske bazilike, navdušene množice, srebrna melodija trobent, papežovo blesteče spremstvo — in višek vsega — visoko gori na prestolu med dvema ogromnima pahljačama, pod zlatim baldahinom: sveti oče z biserno tiaro na glavi, odet v brokatni pluvial, deleč blagoslov zdaj na desno zdaj na levo... Vse kakor v davni čudoviti pravljici.

Poleg mojega tovariša je stala drobna ženica in venomer molila sveti rožni venec. Ko so pa prinesli mimo svetega očeta, tedaj je prenehala. Vsa razburjena je dvignila roke kvišku in vzkliknila: »Ali sem še na zemlji? Ah, saj so to nebesa! Nebesa!«

Niso bila to nebesa, bil je le on, ki mu je Kristus dal ključne nebeškega kraljestva. Bil je naš veliki oče v sijaju svojega vzvišenega očetovstva.

Papež je naš oče in mi smo njegovi otroci in kot taki imamo dolžnost, otroško ljubiti svojega očeta. Ta ljubezen ne sme biti le v lepih besedah, ampak mora biti taka kakršno je opisal papež Pij X. malo pred svojo

smrtjo z besedami: »Papeža je treba ljubiti v dejanju in resnici. Če ti koga ljubiš, se boš potrudil, da se vživiš v njegovo mišljenje, izpolnjeval boš zvesto njegove zapovedi in njegove želje. Če je Kristus rekel o sebi: ‚Kdor mene ljubi, ta izpolnjuje mojo besedo‘ — potem je potrebno, da tudi mi papeža ubogamo, če mu hočemo izkazati ljubezen.« Če katerikrat rani papeževa beseda našo ošabnost, si mislimo: naše obzorje je omejeno; sveti oče stoji visoko na svetilniku in gleda ves svet in iz njegovih oči sije nebeški žar. Pastir mora voditi čredo in ne čreda pastirja.

Za srebrni jubilej pa smo dolžni kazati svetemu očetu še prav posebno ljubezen, ker mu dela sedanja strahotna svetovna razrvanost njegovo težko službo še težjo. Kolikokrat odmeva v naših dneh proti Vatikanu klic »Križaj ga«, kolikokrat prebadajo njegovo očetovsko srce besneči sovražniki Cerkve, pa tudi lastni nehvaležni otroci.

Naj bodo preizkušnje Petrovega naslednika še hujše, naše ljubezni do njega ne sme omajati nobena sila. Vzkliknimo iz dna duše besede nekega škofa: Rim, mati in gospodarica vseh cerkva — ti si vekomaj predmet moje ljubezni! Rim je in bo ostal za nas srce katoliškega življenja, središče svete vere, ker živi tam Peter, ribič iz Betsajde, poglavar Cerkve, in še: »Dulcis meus Christus in terra«, kakor tako lepo pripominja sv. Katarina iz Siene: »Moj sladki Kristus na zemlji«.

Ki je v nebesa šel

Ob slovesu navadno žalujemo, četudi vemo, da gre tisti, ki se poslavlja, na boljše mesto. Zato bi mislili, da bo Cerkev obhajala vnebohod Gospodov z žalostjo. Toda ne. Praznik je dan veselja, in sicer dvojno veselje nas za ta praznik obdaja: veselje nad Gospodom in veselje nad nami samimi.

Nad Gospodom. Današnji dan je praznik zmage Kristusove. To proslavo zmage si je Gospod resnično zaslužil. Delo odrešenja je končano. Strahovita je bila pot Gospodova od jaslac do gore Kalvarije! Danes lahko veselo gleda na pot križa. Kot zmagovalec vstopa v nebeško mesto. Ujetnike pelje s seboj — to smo mi — odrešeni človeški otroci.

Zmagovalec razdeli svoj plen — to so odrešilne milosti Cerkve. Sin se vrača v hišo svojega Očeta. Oče ga veselo sprejme. Sin predstavi svojemu Očetu svoje nove brate in sestre, to smo mi odrešeni in objokani otroci iz solzne doline. Današnji dan je ustoličenje in kronanje Kristusa Kralja nebes in zemlje.

Dan veselja za nas. Poveličanje Gospodovo v njegovem vnebohodu je tudi poveličanje človeške narave, je tudi naše poveličanje. Kristus je vendar s človeškim telesom odšel v nebesa in s svojo človeško naravo sedi na desnici

Očetovi. To je nezaslišana odlika človeka. Eden od naših, naša glava sedi na desnici božji. Tudi mi — udje te glave — smo poveljani, smo postali tako rekoč deležni božje narave. »Dvignil se je v nebesa, da bi po njegovi milosti postali tudi mi deležni božje narave,« kot poje prefacija praznika. To je božje plemstvo, ki nam je bilo podeljeno po vnebohodu. Praznik je pa tudi velelnik za nas: Kvišku srca! Greh ne gre s Kristusom v nebesa. Greh je vedna ovira, vedna cokla, ki nas priklepa na zemljo. Te vezi greha moramo potrgati! S srcem, z voljo in s hrepenenjem moramo hoditi proti nebesom, pa bomo z dušo in s telesom Gospodu sledili v nebesa.

Pridi, Sveti Duh!

Binkošti so rojstni dan sv. Cerkve. Prvi binkoštni praznik se je Cerkev začela širiti. Cerkev stoji danes pred nami v svoji mladostni lepoti in nastopa svoje romarsko potovanje po zemlji širnem krogu do konca časov.

Z binkoštni se začne tudi delo in delovanje Sv. Duha. Sv. Duh je duša Cerkve. Večkrat smo slišali, da je Cerkev skrivnostno telo Kristusovo. To telo pa je živo. Živo telo mora imeti tudi dušo. Če bi to resnico prav razumeli! Kakšen pomen ima duša v mojem telesu? Ona je vir življenja, princip življenja! Kakor hitro se duša loči od telesa, je telo mrtvo, nezmožno za vsako delovanje čutov, nezmožno je misliti, hoteti. Kra-

tko: telo brez duše razpade. Sveti Duh pa je duša velikega telesa Cerkve. Sveti Duh je življenjski princip za Cerkev in za vsako krščansko dušo. On je, ki nam daje božje življenje in ga ohranja. Samo po njem lahko molimo, samo skozi njega lahko nekaj dobrega storimo.

Trije kraji so v cerkvi, kjer Sveti Duh posebno deluje: spovednica, prižnica in oltar. Nad temi kraji plava nevidno golob Svetega Duha.

Po Svetem Duhu prihaja oblast odpuščanja grehov. »Prejmite Svetega Duha! katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni; katerim jih boste zadržali, so jim zadržani,« tako je rekel Zveličar na večer dneva svojega vstajenja. Da lahko duhovnik dvigne z naših ramen težo greha, to je delo Svetega Duha.

Tudi pridiga je delo Svetega Duha. Vemo, da pridiga ni navaden govor človeka, temveč beseda božja. Bog posodi duhovniku jezik in usta. Sv. Duh je, ki vzdržuje učeniški urad svete Cerkve brez zmote.

In predvsem sv. maša je delo Sv. Duha. Kakor je bilo nekoč Gospodovo Telo spočeto od Sv. Duha v naročju Device, tako je tudi Sv. Duh tisti, ki spreminja kruh v Telo Jezusovo in vino v Kri Kristusovo. Zato duhovnik pri

darovanju tudi pokliče Sv. Duha: Pridi, Posvečevalec, vsemogočni večni Bog, in blagoslovi to daritev, tebi pripravljeno.

V tem trojnem razpoloženju naj katoliški kristjan obhaja visoki binkoštni praznik prihoda Sv. Duha.

P. KRIZOSTOM:

Jezusa nesiva v širni svet!

(Za praznik presv. R. Telesa.)

*Zastave že mogočno plapolajo
in bele sveče že gore,
molitev sveto verni šepetajo,
ko se v procesijo vrste . . .*

*Slovesno potrkavajo zvonovi,
mogočno pesem se glasi.
Kako drhtijo polja in domovi,
ko Kristus se pri njih mudi.*

*Procesija se veličastna vije;
pod baldahinom je Gospod.
Z monštrance sonce zlato sije,
ki je žarišče vseh dobrot.*

— — — — —
*Zdaj zopet v tabernakeljnu prebiva,
želi pa si iz njega spet. —
Priatelj, k božji mizi pristopiva
in ga nesiva v širni svet!*

P. ODILO:

Jezus na cesti

Praznik presv. Rešnjega Telesa bi lahko imenovali: Jezus na cesti. Vedno je bil velik praznik, kadar koli je bilo slišati v Palestini: Jezus je tukaj. Pa četudi ni bila vedno čista nadnaravna ljubezen, ki je množice gnala k Njemu, Jezus je vendar vedno privlačil. Vsak se je moral za njega zanimati, ker je bil resnica in ljubezen. Jezus je pri nas vse dni do konca sveta.

V prvih časih krščanstva se Jezus ni javno nikoli pokazal na cesti. V času tihe radosti mlade Cerkve in njenega preganjanja je bila presv. Evharistija skrita. Edina evharistična slovesnost prve Cerkve je bila sv. maša. Šele v srednjem veku, ko je bilo vse javno življenje izžarevanje krščanstva, šele ta srednji vek je postavil Najsvetejše v monštranco in je Kristusa nesel na cesto. Od takrat imamo praznik »Telovo«. Jezus na cesti — to je najsijajnejši, najveselejši verski ljudski praznik. Skrbeti pa moramo za to, da bo notranjost na ta praznik držala korak z zunanjo slovesnostjo. Pri Telovi procesiji je in mora ostati glavno to, kar ta dan krščanski človek misli in čuti, zunanji pomp je stranska stvar. Duša in srce odločata pri Bogu, ne pa zunanja slovesnost, ki je seveda hvale vredna.

Jezus na cesti, to je priznanje skrivnosti, ki je polno v svetu. V središču Telove procesije je sveta Hostija. Sv. Hostija je najmanjše in najneznatnejše v celi procesiji. In ravno pred Najmanjšim, Neznatnim pada vse na kolena, pred njim gore sveče, dehte cvetlice, pojo zvonovi in odmeva v pesmi zemlje širni krog. To Najmanjše je Največje, to Najneznatnejše je Najlepše in nevidno je edina resničnost na svetu! Kaj hoče to reči? V svetu je skrivnost vere. In svet skrivnosti ne spozna. Samo to spozna, kar vidi in kar lahko prime. Česar ne vidi, to ne obstoji. Svet je izmaterializiran, brez duše, brez Boga, razkristjanjen.

In zdaj pride Cerkev in nese skozi ta izmaterializirani svet monštranco z Najsvetejšim. Ta površni, v materijo, v zemeljsko blato pogreznjeni svet hoče predramiti ter mu zaklicati: Okrog vas in nad vami je neviden svet nadnaravnosti, narava je samo senca tega nevidnega sveta. Je nekaj, ki je bolj realno

kot vse zemeljske resničnosti, kot vse, kar se da na svetu zagrabit in otipati. To je svet vere. Svetel dokaz tega sveta nadnaravnosti je monštranca. Jezus na cesti priznanje skrivnosti.

Jezus na cesti, to je priznanje socialnega kraljestva Kristusovega. Cesta je simbol tega, kar se na njej odigrava: promet, trgovina, zabava. To je delo na cesti. Moderna cesta je zvesto ogledalo modernega duha in zato posvetna, brez vere, brez konfesije. Nič krščanskega ob njej in nič na njej, nič izrazito katoliškega! Izzveti so cerkveni zvoniki, ki kot klicarji večnosti gledajo nad strehami. Toda cerkveni zvonik ne vlada več javnega življenja. Cerkveni zvonik je postal puščavnik, cesta pa gre mimo njega svoja pota. Vera ne odloča in ne prešinja več človeškega dela in prizadevanja. Ni več duša ljudstva in merilo ljudskega življenja. Kristus je Kralj, ima še prestol, ali dežele nima več. Živimo v dobi laicizma, živimo v svetu, ki je brez Boga in Bogu tuj.

Hvaljen bodi Jezus v najsvetejšem oltarnem zakramentu

In zdaj Telova procesija! Slovesen protest je proti temu, kar je papež Pij XI. imenoval laicizem — razkristjanjenje javnega življenja. Po božjem navdihnjenju spodbujena prinese Cerkev Kristusa v procesiji iz svojih svetišč, da Ga pokaže kot gospodarja in zmagovalca nad cesto in da Mu pridobi zopet Njegove kraljevske pravice. Kristus, skriti in pozabljeni Kralj tabernaklja, se nenadoma prikaže na cesti kot gospodar in zakonodavec. Kot gospodar in zakonodavec nad tovarno in nad delavnico. Delo naj bo nekaj več kot sama spretnost in tehnika: naj bo služba božja in vaja v kreposti kot nekaj v Nazaretu. Novi zrak in novi duh naj preveva vse delo! To bi bilo važnejše kot vse tovarniške postave in bi več doprineslo k splošni blaginji delodajalca in delavca.

Kristus je gospodar in postavodavec nad trgovino! Kupovanje in prodajanje nimata samo trgovske, temveč tudi moralno plat. Trgovina je podrejena sedmi, osmi in tretji božji zapovedi in predvsem je podrejena glavni zapovedi. In zato stoji vse trgovsko življenje pod Kristusom. Kristus je v svojem javnem življenju dvakrat z močno roko posegel v trgovino v predvoru jeruzalemskega templja. To so zahtevale višje koristi vere in pravosti. Monštranca, ki jo na Telovo nosijo mimo trgovin, poudarja tudi danes: Ne pozabi, vera stoji nad trgovino!

Kristus je gospodar in zakonodavec nad javno pravnostjo. Cesta je postala zapeljivka, zvodnica. Nesramna moda, nesramna umetnost, nesramna reklama vtiskajo cesti sramoten pečat. Mnogo se naredi za

materialno snago ceste, ulice, toda za moralno snago ceste, ulice se premalo brigamo. Najsvetejše na cesti, bela, čista Hostija, je tih, pa vendar pretresljiv protest proti vsej umazanosti. Vse čiste in dostojne ljudi vabi in poziva na boj zoper vse podlo, zoper vse izrastke pohujšljive mode, zoper pohujševalnico izložbenega okna. Sveta Hostija zahteva bojkot vseh lokalov, katerim služi podlost kot reklama. Bela Hostija v javnosti je manifest za javno čistost! Jezus na cesti — priznanje socialnega kraljestva Kristusovega: Kristus mora zopet kraljevati v nrvnosti narodov!

Hvaljen bodi Jezus v najsvetejšem oltarnem zakramentu — hvaljen na naših cestah!

P. SALEZIJ:

Potreba razodetja

V zadnjem članku, ki je nosil naslov »Pričevanje vesti in zgodovine« in je izhajal v dveh številkah »Cvetja«, smo skušali zajeti nekaj pojmov o Bogu, nrvstvenosti in posmrtnosti, do katerih je človeštvo prišlo več ali manj po svojem naravnem razmišljanju. Že Cicero je svojčas iz grške modrosti zbral, kar je človeški duh najvišjega zamislil o Bogu in posmrtnem življenju. Ob tem razmišljanju pa je tožil, kako se mu je najprej zdelo vse resnično, ko je bral n. pr. o nesmrtnosti duše, toda če se je potem poglobil v to misel, se mu je dozdevalo, da mu je bilo kakor komu, ki dalje časa strmi v sonce. Dobesedno nadaljuje o tem dr. A. Ušeničnik: »Kakor takemu vid oslepi, tako duhu, ki sam vase upira pogled, nekako oslabi umski bistr, da ne more spoznati jasne resnice, temveč dvomi in omahuje.« Istotako niso mogli poganski modrijani priti tudi do jasnega in trdnega spoznanja o smislu življenja; zlasti jim ni moglo biti razumljivo, čemu trpljenje. Zato se je vedno bolj oglašala potreba po razodetju, ki bi moralo priti od Boga samega, zakaj prarazodetje se je bilo po večini že pozabilo. Judovski narod ga je sicer, izpopolnjenega po očakih in prerokih, ohranjeval, vendar ni imel zadostnega vpliva na celotno človeštvo, da bi ga le-to sprejelo. Ko so se torej dopolnili časi, je prišel sam božji Sin na zemljo ter nas poučil zlasti o dvojnem: kaj moramo verovati in kako živeti. Kristus Gospod je izpopolnil postavo in one resnice, do katerih so se dokopali poganski filozofi. Svetopisemski pisatelji so s svojo slabotno človeško roko zapisali razodete resnice in nrvstvene nauke: marsikaj pa je ohranilo tudi ustno izročilo. Za čuvarico razodetja je Bog postavil sv. katoliško Cerkev. Ona od prvih krščanskih časov po svojih duhovnikih uči vse ljudi in jim zapoveduje, kaj morajo verovati in kaj storiti, da se zveličajo.

Tudi naši slovenski duhovniki so svojo službo skozi vsa stoletja vestno vršili. Obenem so še v časnem oziru neizmerno koristili dragemu slovenskemu ljudstvu. Ne poudarja torej brez vzroka dr. Veber tozadevno sledeče: »Duhovniki so bili naši prvi in so ostali naši glavni preporoditelji, učitelji in voditelji; oni so iz ljudstva izhajali in v ljudstvu ostajali, bili in ostali so nekak utelešeni ljudski razum in utelešeno ljudsko hotenje in brez njih bi bilo naše ljudstvo bržkone že davno izginilo. Zato ni čuda, da je sama Bogu posvečena služba duhovnika največjemu in najboljšemu delu našega ljudstva še danes najvišja služba, ki jo more človek doseči.«

Naj bi bila našemu ljudstvu duhovniška služba še nadalje najvišja služba in naj bi tudi njihova, na razodeto resnico opirajoča se beseda, povsod blažilno vplivala. In kakor bi ne kazalo dandanašnji s kresilnim kamnom pomagati si, da pridemo do ognja, tako ne kaže samo z naravnim razumom iskati resnice, ko nam jo vendar razodeto povsod oznanjajo duhovniki. Naj bi nam ona bila v rešitev v tostranskem in onostranskem življenju!

Prof. Ernest Tomec - vzor katoliškega moža

V nedeljo, 26. aprila letos, je umrl v Ljubljani za posledicami trebušne operacije profesor Ernest Tomec. Naslednji torek so ga pokopali ob veličastni udeležbi slovenske katoliške dijaške mladine, katoliškega izobraženstva in ostalega ljudstva. Pogreb je pokazal, da se je slovenska katoliška javnost zavedla, koliko je izgubila s profesorjem Tomcem.

Nad dvajset let je bil profesor Tomec med vidnimi voditelji slovenskega katoliškega verskega in kulturnega življenja: prvih deset let pri mladinski organizaciji »Orlu« in drugih deset let pri Katoliški akciji, zlasti pri njeni dijaški organizaciji. Pri obeh organizacijah je bil pokojni profesor ideolog, vzgojitelj in duhovni voditelj. Vodil je organizacije z bistrostjo in nenavadno prodornostjo svojega duha, še bolj pa z neuklon-

ljivo močjo svoje volje in neomadeževanostjo svojega življenja.

Pokojni pa ni bil le postavljen za voditelja, marveč je imel tudi lastnosti, ki so ga usposobile za katoliškega voditelja, da, za velikega katoliškega voditelja, za katerega bi nas tudi veliki katoliški narodi zavidali.

Prvo, kar ti je padlo pri njem v oči, je bila njegova izredna nesebičnost. Ves se je dajal. Za katoliško stvar je žrtvoval vse, kar je imel. Za svoje ogromno delo ni iskal plačila. To je vsakomur imponiralo. Ko je živel kot prezgodnji upokojenec v težkih gmotnih razmerah, je odločno zavrnil postranski zaslužek, ker bi ga bil ta oviral pri delu za Katoliško akcijo. Glede denarja je bil skrupulozno natančen. Sam je delal v idejnih katoliških organizacijah načelno brez kakršnega koli honorarja in brez vsakega upanja na povračilo in k temu je z neizprosno doslednostjo vzgajal tudi mladino. Ta lastnost popolne nesebičnosti je profesorja Tomca močno priljubila pri mladini. Videla je v njem moža čistih rok. Kar je zahteval od nje, je sam v odlični meri spolnjeval.

Profesor Tomec je imel nenavadno močno voljo. Kdo bi mislil, da je bil že po naravi tak; a to ni resnica. To močno voljo si je privzgojil in priboril. V mladosti je bil boječ in plašljiv; z vzgajanjem svoje volje pa si je pridobil izreden pogum. V svojih zrelih letih se ni bal nobenega nasprotnika. Na sejah in občnih zborih je jasno in energično ter vztrajno zagovarjal svoje predloge, ne meneč se za to, da mu je večina večkrat ugovarjala. Vedno je bil pripravljen postaviti se proti javnemu mnenju, če je spoznal, da to ni na pravi poti. V resnici, profesor Tomec ni bil trst, ki ga veter maje. Ni obračal plašča po vetru. Ni se bal, če je za to postal pri kom nepriljubljen, ni imel ozirov in ni se bal zamere. Marsikdo je občudoval njegovo odločnost, pogum in vztrajnost in je morda na tihem blagroval njegovo junaško naravo. Malokdo pa je vedel, da je bil ta junaški borec po naravi boječ in da je le z neizprosno vzgajanjem samega sebe in s težko borbo s samim seboj spremenil svojo boječnost v pogum. Bil je profesor Tomec res popoln mož, vzor pogumnega krščanskega moža.

V razgovorih in debatah je pokazal pokojni profesor, da je jasen mislec in neizprosno dosleden človek. Zato ni čudno, da je večkrat ostro zadel na nedosledne in polovičarske ljudi, ki so imeli sami zmedene pojme in so še pri drugih zmedo delali. Energično in vztrajno je preganjal kakršno koli nedoslednost iz katoliških vrst. To njegovo ravnanje je seveda marsikatere bolelo. Mnogi so mu to zamerili, ker ga niso razumeli. Profesor Tomec je bil drugi Mahnič med nami. Kakor je bil prvi Mahnič potreben, da je potegnil jasno črto med katoliškim naziranjem in liberalizmom ob koncu prejšnjega stoletja, tako je bil potreben tudi profesor Tomec in njegov nastop. Naše katoliško izobraženstvo je očiščeval liberalne navlake, opozarjal ga na načela krščanske vere in prave življenjske modrosti, razkrinkaval komunizem, učil organizirati. Vzgojil je v dijaški Katoliški akciji nov rod, ki bo v načelih jasen in v življenju vztrajno dosleden.

V zmedah sedanjega časa je profesorja Tomca nezmotljivo vodil katoliški čut. Z vojaško preprostostjo in iskrenostjo je bil vdan papežu; poslušno je sprejemal njegova naročila ter jih skušal v življenju izpolniti po črki. Daleč na okrog zlepa ne najdete človeka, ki bi tako vztrajno in prepričevalno naglašal papeževo avtoriteto, kot je to delal profesor Tomec. Ko so drugi še omahovali in pre-mišljevali, ali bi sprejeli papežev nauk tako ali drugače, se je bil profesor Tomec že odločil, sprejel ga je po črki brez kakega umetnega razlikovanja in brez pridržkov. Njegov katoliški čut mu je jasno kazal, da katoličan le takrat ne more zaiti v zmoto, če takoj brez oklevanja sprejme papeško navodilo. Tako se je ravnal profesor Tomec stalno po papeških smernicah, pa naj je šlo za socialno vprašanje, za Katoliško akcijo ali za kako drugo vprašanje. To orientiranje po papežu je dajalo njegovemu nastopanju premočrtnost, stalnost in sigurnost. Bil je kakor skala sredi razburkanega valovja.

Profesor Tomec je bil osvajalen človek, prežet z apostolskim duhom in z nadnaravno ljubeznijo do bližnjega. Neprestano je mislil, kako bi mogel rešiti še tega in onega dijaka, ki ga je videl, da je v nevarnosti glede vere in nra-vnosti. Vse je storil, da bi ga mogel obvarovati. Hudo ga je bolelo, če mu je pri tem izpodletelo.

Imel je seveda tudi profesor Tomec svoje napake; kdo pa je brez njih. Toda tega vsi ne vedo, da se je pokojni zavedal svojih napak, da je sklenil odpraviti jih in je potem s svetniško odločnostjo spolnjeval ta sklep. V trpljenju in v neprestanih bojih s samim seboj se je očiščeval; neumorno je klesal v sebi Kristusovo podobo.

Profesor Ernest Tomec je bil v resnici lep vzor katoliškega moža, svetel lik laika borca za Kristusovo kraljestvo.

PETER LIPPERT, K. R.:

Sveti Frančišek Asiški

(Nadaljevanje.)

Tej neskaljeni in bistri živosti Frančiškove duše ne nasprotuje plamteča gorečnost, ki je časih planila iz nje, gorečnost za čisto motrenje ideala uboštv-a, za simbole ponižnosti, za pravilno vedenje in obnašanje manjšega brata. Mi mnogo premišljujoči, filozofsko izčiščeni današnji ljudje se pač začudeno vprašujemo, zakaj je bilo tako velikemu in svobodnemu duhu, kot je bil Frančišek, toliko na tem, da nikakor ni hotel dovoliti manjšemu bratu, da bi uporabljal brevir ali psalter, ali da mu je bila tako važna kakovost kute, ali da je pre-povedal dotikati se denarja in podobno. Mi vidimo v takih stvareh simbole, ki so sami po sebi malo vredni in brezpomembni, ki se jih v vsakem primeru poslužujemo s popolno notranjo svobodo, ki jih naša notranjost zdaj morda

sprejme zdaj spet zavrže v svesti si suverene premoči. Imamo torej vtis, kot da bi se Frančišek včasih z nekakšno trmo oklepал malovažnosti in zunanosti in s takó reflektirano voljo skalil ali ogrožal prvotni namen svojega notranjega življenja. Če bi bilo to res, bi bil vprav s tem samo dokazal, da more tudi on in prav on zmagati samo tam, kjer pušča svoje življenje samo rasti in se uveljaviti; življenje pa more zmagati le s svojim obstankom in razmnoževanjem, ne pa s stvarjanjem kakršnih koli mrtvih ustanov. Kjer pa se je Frančišek začel boriti z narejenim naporom volje in s protesti, kot nemara v vprašanju študija, je šel razvoj po pravici preko njega. Vendar pa navzlic neugodnemu videzu drži, da je bilo v Frančišku primešane — če sploh kaj — le zelo malo take neživosti. Frančišek namreč onih zunanjih reči in običajev ni ustvarjal in postavljал po kakšnem imperativu volje, temveč jih je zajemal iz notranjega instinkta svojega življenja; in to je bilo mogoče vprav njemu in samo njemu, ker je s svojo nezaslišano samoniklostjo zedinil notranje življenje in njegov zunanji izraz; njegova misel ni imela kakor naša tako dolge poti od stvari do njenega simbola in prispodobe; on tu sploh ni videl razdalje, ki bi jo bilo treba prehoditi; zakaj njemu je kot vsakemu prvotnemu in neposredno živečemu človeku rodila vsaka duša takoj svoje telo, vsaka stvar svojo prispodobo, vsaka ideja svojo obliko. Tu je bila popolna enost, da, istovetnost. In tako je njegova strnjena premočrtnost poznala le en sam možen izraz za naravnost k ubožtvu in ponižnosti, to je, da ni nič imel, nič hotel, nič potreboval, da je v resnici vse pogrešal, in kadar je bilo to pomanjkanje prizadeto, kadar se je zmanjšalo to zunanje popolno ubožstvo, tedaj mu je oslabela tudi duša, oslabela, da, udarjeno in užaljeno je bilo njegovo nevestinstvo do gospe revščine. In to se ni smelo zgoditi. Temu se je moral postaviti po robu, ne po kakršnem koli načrtnem sklepu volje, ampak z neposrednim instinktom ogroženega življenja samega.

Saj v bistvu Frančiškov nagoni življenjski čut tudi ni imel tako nápak. Kajti naše učeno razlikovanje med notranjo naravnostjo in zunanjo obliko je prav za prav že učena abstrakcija. Za notranje življenje ljudi, kakršni pač so v resničnosti, mnogotero simbolov sploh ne prihaja v poštev, temveč vsakokrat prav en sam; kar so naznotraj, to se pri veliki večini ljudi izliva vselej v isto strugo zunanjega dogajanja, in tako je vendar največkrat iz njihovih del mogoče enoumno sklepati na njihovo notranjo naravnost in nasprotno njihovemu zunanjemu ravnanju po vsej pravici pristoji žig dobrega ali zlega, ki mu ga največkrat nadevamo. Raba ali posest kakega predmeta, kake gmotne dobrine pomeni naposled vendarle tudi notranjo navezanost na predmet ali pa vsaj neovirano véde do nje. Zgodovina katoliških redov je nepobiten dokaz za to, da je pred vsemi zapletenimi teorijami o samostanski ali meniški lastninski in rabnostni pravici pač vselej že stal kompromis in oslabitev čistega nevestinstva z revščino, pri čemer ne smemo tajiti, da so bili ravno ti kompromisi in oslabitve praktično neizogibni. Tako povsem odkrit in notranje resničen ljubitelj ubožstva more biti po navadi pač le poverello, ki kratkomalo nič nima in nič imeti noče. Reči tako imeti, kot bi jih ne imel, jih tako rabiti, kot bi jih ne rabil, je zelo malo ljudem vzor popolnosti. Niti ni gotovo, ali ga je sploh že kdo razen Sinu človekovega povsem izpolnil. S tem pa seveda še ni rečeno, ali je sploh mogel biti čisti vzor ubožstva, kakršen je bil Frančišku pred očmi, vzor popolnosti večjemu številu ljudi. Tudi tu pač velja, da to odvisi od božje Previdnosti, ki tega izbere za to, onega pokliče drugam.

Frančišek je dejanski bil poklican v to sveto nevestinstvo z revščino in tako je na dnu svojega življenjskega instinkta vendar zaslučil pravo, če ni hotel na zunaj privoliti v nič; nov dokaz, da je nagona gotovost duha prav to, kar imenujemo genialnost, da genij ni prav nič drugega kot sama v sebi mirujoča gotovost in trdnost močnega in bogatega duhovnega življenja, gotovost,

ki še nikdar ni vzbolehnila pod razmišljanja bledico. To, v čemer se je Frančišek varal, kar je kot napačno ali nezadostno ocenil, se ni tikalo vrednosti njegovega lastnega življenja in tudi ne vrednosti ter možnosti izrazne oblike, ki jo je našel ali rajši neposredno zajel za svoje lastno življenje, marveč je bila to domneva, ki je njegovi čisti in ravni misli kajpa le v vsi čast, domneva, da tudi iz drugih ljudi, iz njegovih bratov, iz teh tisočev manjših bratov, ki so drli k njemu, žehti prav podobno bogato in silno življenje. Ni vedel, da oni v veliki večini niso živeli od znotraj navzven, da niti niso znali tako živeti, kakor je živel on, temveč da so jih le bili zgrabili vrtinci njegovega lastnega življenjskega toka in jih zanesli k njemu. Kdo bi jim mogel zaradi tega očitati? Kdo ima pravico, človeku zameriti, da ni genij? In celo genij, izredno silen in čist, kakršen je bil Frančišek? Take posebne vrste sploh ni bilo ne pred njim, ne za njim nikogar več.

Ali ravno zato, ker njegovi učenci in nasledniki niso več živeli, niti mogli živeti iz lastnega obilja, ravno zato so morale veljati zanje druge postave kot za njih »očeta«. Ravno zato so potrebovali drugih simbolov, zato jim je bilo treba tudi zunanjih pomočkov in varnostnih ukrepov, ako naj so se sledi lastnega življenja ter majcane kapljice Frančiškovega življenja, ki so bile kanile vanje, obvarovale pred strašno zlorabo. Ugolino, pametni kardinal, je s polno pravico spoznal: Le naravam, kot je bila Frančiškova, je mogoče dovoliti, da se tako prosto in brezskrbno skitajo. Le tako notranje oblikovanemu in v sebi samem zavarovanemu človeku, kot je bil Frančišek, je mogoče dovoliti, da tako suvereno zanemarja vsa zunanja vodila in preumke in obzire. Za vse druge, ki so bili neprimerno manj bogati in močni, je bilo treba pravil, trdnih hiš, varnih dohodkov, priprave in preskusne dobe, sploh vsega modrega aparata kanoničnih postav, sicer bi od tega dragocenega življenja, ki je bilo vzkipelo v Frančišku ali ki je po pobudi njegovega bitja utrla gaz v tako številne njegove učence, tem učencem samim in krščanstvu ne bi ostalo nič. Sreča je bila za Frančiškovo življenje, da ga je Cerkev pretvorila v frančiškansko, sicer bi kaj malo zakladov, ki jih je ta z milostjo obdarjeni nosil v duši, dobilo vpliv na človeštvo in mu bilo v blagoslov. Da, te ognjene iskre, ki so se usipale iz plamtče Frančiškove duše v svet, bi bile utegnile zapaliti požar, pustošeč, uničujoč in strašen. Saj so si že tako, žareče in valeče se, s hrumečo silovitostjo osvojile pot skozi duše in čase.

(Nadaljevanje sledi.)

P. ODILO:

Srce naše vere — sv. maša

Berilo

Pisma radi beremo. Na pošto težko čakamo in kar hlastno zagrabimo za pismo, kadar pride, zlasti če je pisanje od drage in ljubljene osebe. Tudi pri sv. maši bere duhovnik pismo ali list. Božje pismo, božje berilo. Po Sv. Duhu razsvetljeni pisatelji so ga napisali. Dvojno pismo ali berilo se je od nekdanj podajalo ljudstvu med sv. mašo: prvo se imenuje berilo ali epistola, drugo pa evangelij. V evangeliju nam govori Kristus sam, v berilu pa od Boga razsvetljeni preroki in apostoli. Berilo nas na evangelij pripravlja.

Iz starega zakona se berejo večinoma tisti odstavki, ki opisujejo predpodebe Kristusove ali ki prerokujejo bodoče skrivnosti Zveličarjevega življenja. Iz starega zakona se vzame berilo navadno ob dnevih pokore, kakor v postnem času ter ob kvatrnih dnevih. Drugače se bero listi sv. apostolov. Pri branju berila se spomni, da si dolžan poučiti se o verskih resnicah. Za nauk, ki je obsežen v berilu, odgovori strežnik: Deo gratias — Bogu hvala! Nato sledi »Pesem po berilu« ali »Stopniška pesem«. V tej pesmi premišljujemo, kar smo

slišali v berilu in se pripravljamo za evangelij. Nekatere maše imajo še sekvencijo ali naslednico, ki se tu notri vstavi. Posebno lepe so sekvencije na velikonočni ali binkoštni praznik. Splošno znani sta pa sekvenciji praznika presv. Rešnjega Telesa »Hvali Sion Rešenika« in na praznik žalostne Matere božje »Žalostna je Mati stala«. Tudi mašni obrazci ustanoviteljev cerkvenih redov imajo navadno svojo lastno sekvencijo, ki jo pa imajo samo redovni misali. Posebno lepa in pesniško dovršena je sekvencija našega očeta sv. Frančiška.

Ko je stopniška pesem končana, stražnik prenese knjigo na evangeljsko stran oltarja. To je predvsem praktičnega značaja: duhovnik mora imeti knjigo tam, kjer jo potrebuje. Prenos knjige ima tudi globlji duhovni pomen: Spominja nas prehoda iz judovske h katoliški veri. Judovska vera je ljudstvo pripravljala na Gospoda. Ko je On prišel, nam je prinesel popolno vero. Mnogi so Gospodu obrnili hrbet in njegove božje vere niso sprejeli; zato je Jezus jokal nad njimi. Glejmo, da Jezus ne bo jokal nad nami!

Evangelij

Prede gre duhovnik h knjigi, moli na sredi oltarja: »Očisti moje sree in moje ustnice, vsemogočni Bog, ki si z žarečim ogljem očistil ustnice preroku Izaiju. Tako me očisti s svojim dobrotnim usmiljenjem, da bom mogel vredno oznanjati tvoj sveti evangelij. Po

Evangelij

Kristusu, Gospodu našem. Amen. — Blagoslóvi, Gospod. Gospod bodi v mojem srcu in na mojih ustnicah, da bom vredno in dostojno oznanjal tvoj sv. evangelij. Amen.« — Kakor sveta Cerkev za službo božjo rabi najlepše in najdragocenejše predmete, tako naj bodo čista usta, ki ponavljajo Gospodove besede! To pomeni molitev pred sv. evangelijem.

Evangelij je živa beseda Jezusova. Saj se začne vsak evangelij tako: Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem ali judovskim množicam. In nato sledi pravi govor Gospodov, ki ga je nekoč božji Sin resnično govoril. V evangeliju beremo o čudovitih delih, ki jih je dovršil božji Zveličar tu na zemlji.

Ko gre duhovnik h knjigi na evangeljsko stran, takrat v cerkvi vse ljudstvo vstane. S tem pokaže našemu Gospodu spoštovanje do njegovega evangelija. Vstane v znamenje, da je pripravljeno storiti,

kar nam Bog govori in vелеva.

Ko pride učitelj, profesor v šolski razred, učenci iz spoštovanja vstanejo. Kadar pojo ali igrajo narodno, državno himno, vsi vstanejo. Ko neso mimo nas državno zastavo, vsi vstanemo! Tako tudi stojimo, kadar poslušamo govor posebno odlične osebe. Pri evangeliju govori Bog, zato vsi stojijo poslušamo.

Vojak stoji, kadar se bojuje za svojega kralja. Mi vsi smo vojaki Kristusovi. Kako ponosni smo na to. Za evangelij Kristusov smo vedno pripravljani

iti v boj. Zato med evangelijem stojimo, kot bi hoteli zaklicati svojemu vojskovodji Kristusu: Tukaj smo, Gospod, pripravljeni smo narediti, kar koli hočeš! Pripravljeni smo iti v boj za Tvoj nauk, kjer koli se pokaže nevarnost. Pripravljeni smo pograbititi orožje zoper sovražnike Tvojega evangelija, Tvojega nauka. Svoje življenje smo pripravljeni darovati za Tvoj nauk. Stojimo kot Tvoji oboroženi vojaki.

Ko duhovnik začne evangelij, prekriža najprej knjigo v znak: v skrivnosti sv. križa je obsežen ves sveti nauk. Potem pokriža sebe na čelu, na ustih in na prsih. Enako se pokrižajo vsi navzoči verniki. Ta trojni križ ima globok pomen. Križ na čelu: za čelom so možgani, sedež naših misli in naše pameti, našega razuma. Nauk božji moramo razumeti. Študirati ga moramo, premišljevati o njem. Evangeljsko knjigo bi morali imeti vedno pri rokah. Prvo mesto v naših družinskih knjižnicah bi morali imeti evangeliji Gospodovi. Slovenci imamo zavidno lepo izdajo Gospodovih evangelijev v priručni izdaji. Pa vidim v predalih tvoje knjižnice dela vseh pisateljev, samo evangeljske knjige ni v tvoji knjižnici. Ali je to prav? Križ na čelu pri evangeliju naj te na to opozori!

Križ na ustnicah. Za ustnicami je jezik. Ta jezik naj bo jezik katoličana. Govorimo vedno kot katoličani, ki verujemo v evangelij. Imejmo vedno pripravljen zagovor za nauk božji, za evangelij Kristusov! Pogumno in brez strahu nastopimo pred sramotilci evangelija! Ne ozirajte se ne na desno in ne na levo, kar naravnost povejmo vsakemu, ki si upa očitno nauk božji sramotiti, ga potvarjati: Proč roke, proč pero od naših najdragocenejših svetinj. Ne bodimo strahopetci! Ne bodimo sužnji! Vsak se za svojo stvar bolj pogumno potegne kot katoličan. Kako dosledni so za svoje zmote krivoverci, komunisti! Vpričo protestanta ne smeš nikdar zabavljati čez protestantovsko vero, se ti bo slabo godilo. Stopi mohamedancu samo na mezinec in videl boš in tudi čutil, kako bo završalo. Vsak se bo za svojo vero postavil! Kdo naj to razume, da smo ravno katoličani taki strahopetci in neznačajneži, da se ne upamo postaviti za svojo stvar in za svoje najsvetejše! In kdo naj oceni našo sramoto, da zabavljamo čez svojo lastno vero?! Križ na ustnicah naj nas spodbudi h krščanski odločnosti in udarnosti!

Križ na prsih. V prsih je srce. Srce je sedež ljubezni. Nauk božji, evangelij Kristusov moramo ljubiti. Ljubezen pa ne sme biti prazna beseda. Nobena beseda se tolikokrat ne zlorablja, kot beseda ljubezen. Ne tisti, ki pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, temveč tisti, ki mojo besedo pozna in jo spolnjuje, tisti je, ki me ljubi. To si je treba dati dopovedati. Nekateri mislijo in so celo prepričani, da Boga ljubijo in da so katoličani, če gredo enkrat na leto na božjo pot, če pridejo na veliki petek »Bohka kušnit«, če jim doma v kotu visi zaprašen križ, pa ne gredo izvzemši dvakrat na leto — za veliko noč in za božič — nikdar k sv. maši, od zadnjega sv. obhajila bo že skoraj srebrn jubilej, v zakonu vse narobe. Zagovarjajo vse, kar je nekatoliškega, samo za svojo lastno vero nimajo nikdar niti ene besede in tudi podpirajo vse, kar je naravnost proti veri, pa še vedno mislijo na drugi strani, da so še dobri katoličani, morda celo boljši, prav gotovo boljši kot tisti, ki vse svoje dolžnosti do Boga vestno in natančno izpolnjujejo. Če taki ljudje slučajno kdaj pridejo k sv. maši in napravijo križ pri evangeliju, je pri njih gotovo križ na prsih brez pomena. Nauka božjega ne ljubijo. Dokaz zato je, ker ga ne izpolnjujejo. Ko vstaneš pri sv. evangeliju in se pokrižaš, takrat misli, kaj delaš!

Ko duhovnik prebere evangelij, prime mašno knjigo, jo dvigne in poljubi. To stori zopet iz velikega spoštovanja do Jezusove besede. Velika škoda je, če gre med sv. mašo veselo Jezusovo oznanilo, dnevni evangelij, neopaženo mimo nas! Dnevni evangelij naj bo najmanjše, kar vsak dan beremo iz sv. pisma.

Stoletnica Šmarnic

Slovenci se že dolgo časa zbiramo ob oltarju svoje Matere, ob oltarju Kraljice maja. In 100 let je preteklo, odkar smo dobili prve Šmarnice, katerih rokopis se hrani v ljubljanski frančiškanski knjižnici. Frančiškovi sinovi kot goreči Marijini častilci so veliko pripomogli k razširjenju šmarnične pobožnosti. Tako je priredil p. Ladislav Hrovat l. 1900 »Marijine čednosti« in dve leti pozneje »Srce Marije«. P. Atanazij Krajnik pa je že leta 1878 prevedel »Kratke šmarnice«.

DR. IVO ČESNIK:

Dobrodelnost prvih kristjanov

(Nadaljevanje.)

Skrb za popotnike

Gostoljubnost prvih kristjanov je bila zelo lepo urejena. Že v apostolskih pismih beremo večkrat opomine, naj bodo kristjani gostoljubni, naj tujca prijazno sprejmejo. Sv. Peter naroča: »Bodite gostoljubni med seboj brez mrmranja.« Sv. Pavel piše Rimljanom: »Za potrebe svetih (kristjanov) poskrbite; radi izkazujte gostoljubnost.«

Potovanje je bilo takrat združeno z mnogimi nevarnostmi. Prometnih sredstev v sedanjem smislu ni bilo tako rekoč nič, kvečjemu samo nekaj vojaštvu in veliki trgovini namenjenih cest. Potnik tudi ni imel na izbiri raznih prenočišč, gostilnic ali hotelov po naših pojmi. Zato je bilo seveda zanj silno velikega pomena, če je našel v tujem kraju prijatelja, ki mu je pomagal s svetom in dejanjem. Tudi če mu ni manjkalo gmotnih sredstev, če je bil bogat, mu je bil tak prijatelj izredno mnogo vreden, ker ga je opozoril na razmere, povedal mu nevarnost, opisal mu daljno pot, priskrbel potrebno spremstvo. Reven tujec je bil pa naravnost največji revež.

Pomisliti moramo, da med prvimi kristjani nimamo samo takih potnikov, kateri so po svojih posvetnih poslih morali na tuje, marveč da je bilo potovanje ozko združeno s krščansko vero in njeno usodo v prvi dobi. Krščanstvo je bilo tako rekoč romarska vera: romarji — apostoli, evangelijski učitelji so hodili okrog iz kraja v kraj oznanjat evangelij na novo, potrjevati vernike, ki so ga že sprejeli. Posamezne cerkve so iskale stika med seboj; zvezo med njimi so posredovali medsebojni obiski. Bojkot, pregnanstvo, pregnanjanje so

vsilili mnogim kristjanom romarsko palico v roke in jih pognali iz kraja v kraj iskat zavetišča, miru in dela. Ujete kristjane so vlačili često dolga pota, kakor nam izpričuje zgled sv. Pavla, ki je kot jetnik premeril dolgo pot od Jeruzalema do Rima, ali antiohijski škof Ignacij (v začetku 2. stoletja), ki so ga iz Male Azije peljali ujetega v Rim v mučeništvo. Ob takih prilikah je bilo pač treba kristjanom pokazati gostoljubnost.

O tem ne more biti nobenega dvoma, da so gostoljubnost izkazovali posebej kristjani zasebno.

Nas pa najbolj zanima organizirana gostoljubnost. In v tem oziru imamo dokaze, da je imel krščanski potnik pravico na gostoljuben sprejem pri svojih sobratih. Če ni slučajno dobil nobenega zasebnika, ki bi ga pogostil, je poskrbela zanj cerkvena občina iz svojih sredstev. Podporna skladnica je pokrila potrebne stroške. To čisto jasno razvidimo iz poročila sv. Justina († 167). Ta popisuje, kako se je v prvih časih vršila nedeljska služba božja. Tam pravi tudi tole: »Bogatini pa, kateri hočejo, vsak po svoji volji daruje, kar se mu zdi. To se potem zbere in izroči v varstvo predstojniku (škofu ali mašniku) in ta deli podpore sirotam, vdovam in takim, ki trpe pomanjkanje zavoljo bolezni ali pa iz kakega drugega vzroka, ter jetnikom in potnikom, ki iz tujine prihajajo, in končno skrbi za vse, ki so v potrebi.« Krščanski potniki so to vedeli in so se zaradi tega, ko so prišli v nepoznan tuj kraj, oglasili najprej pri cerkvenem predstojniku. Ti so morali že od pradavna izvrševati to težko dolžnost. Že sv. Pavel piše Timoteju: »Škof mora biti brez napake, gostoljuben.« Prav tako Titu: »Škof bodi kakor božji oskrbnik gostoljuben.« Tega ukaza ni mogel izvrševati, če ni imel za to potrebnih sredstev. Zato po pravici sklepamo, da se je že v apostolski dobi skupna podporna skladnica rabila tudi za preskrbovanje tujcev. V nauku 12 apostolov beremo, da je smel potnik uživati javno podporo iz blagajne samo kvečjemu 2 ali 3 dni. Rimski škof sv. Klement piše leta 96 Korinčanom: »Vsak, kdor je bil v Vaši sredi, je lahko izkusil Vašo živo, trdno vero, poudarjal Vašo dolgotrajno, radodarno gostoljubnost.« Iz tega smemo sklepati, da je cerkvena organizacija v prid tujcem po nekaterih krajih več žrtvovala nego po drugih. Treba je bilo pač upoštevati predvsem gmotne razmere.

Prvi kristjani so ustanavljali gostišča, ki so bila večkrat združena s hišami, v katerih so stanovali cerkveni predstojniki. Ob cestah, ki so vodile skozi puste, neobljudene in zaradi tega za potnike nevarne kraje, so kristjani ustanavljali že v prvih stoletjih zavetišča. Organizacija v korist potnikov je bila doma po vsej Cerkvi, predvsem pa v središču vsega verskega življenja, ob stolici Petrovega naslednika, v Rimu. Izza časa cesarja Marka Avrelija — v 2. stoletju — imamo ohranjeno pismo korinskega škofa Dionizija na rimsko Cerkev, ki v njem hvali to Cerkev, da je ohranila pradavno navado, izkazovati dobrote zunanjim bratom. Temu pristavlja: »Tega poklica Vaš vzorni škof Soter ni samo ohranil, marveč ga je še povišal. On ne deli samo darov, ki so namenjeni za kristjane, v obilni meri, marveč tudi potujoče brate kot ljubeznipolni oče tolaži z blaženimi besedami.«

V Rimu so bili vsi kristjani doma. Saj so se zavedali, da je tam njihov oče. Zato je tem lepše, da so rimski škofje tudi ob času, ko so se morali boriti v krvavem preganjanju za obstoj svoje vere, izvrševali krščansko gostoljubnost.

Po uredbi Visokega komisariata v Ljubljani o potrošnji papirja, je število strani vseh časopisov skrčeno. Zato bo od zdaj naprej Cvetje izhajalo vsak drugi mesec — dve številki v eni. To vzemite naročniki na znanje!

Poravnajte naročnino!

Franciškanska znanost

Vedno pa je imel Frančišek veliko skrb, kako znanost spraviti v sklad z apostolskim življenjem. Mogel je odobravati le ona znanstvena prizadevanja, ki se niso dotaknila njegovega evangeljsko apostolskega vzora. Točke stika, pri katerih se je bilo bati kolizije (nasprotja), so bile ubožstvo, ponižnost oziroma preprostost in pobožnost. Brez nadaljnjega je jasno, da je znanost v mnogih posameznih primerih mogla priti v nasprotje s tem serafinskim trozvezdjem in ni bilo treba nobenega preroškega daru, ampak samo poznanje ljudi in svet svetega ustanovnika, da je s tega stališča s težkimi pomisleki gledal na znanstveno gibanje.

Najtežje vprašanje je bilo, kakor je sledeči čas to tudi pokazal, združiti ubožstvo reda z znanostjo in spojiti popolno odpoved vsem zemeljskim stvarjem s potrebnim zakladom knjig. Izločimo iz klobčiča nejasnih poročil to, kar je Frančišek v resnici o tem mislil.

Zaradi lažjega pregleda naj opomnimo, da so tu poleg pravirov kritično zelo dragoceni tudi »Ogledalo popolnosti« in spisi voditelja spiritualov Angela Clarinskega in Ubertina Kazalskega. »Ogledalo« obravnava naša vprašanja predvsem v drugem poglavju, torej ravno v tistem delu tega spisa, ki očitno od vseh najbolj gotovo izhaja od brata Leona, tajnika sv. Frančiška. Angelik Clarinski se sklicuje pri tozadevnih izjavah na brata Leona, brat Ubertin pa večkrat ponavlja, da je povzel svoje izjave po nekem rokopisu, ki ga je spisal brat Leon, kakor tudi po knjigi »Rotuli fratris Leonis« in da si je vrhu tega dal iste potrditi v osebnem občevanju z drugimi prijatelji sv. Frančiška. Če pomislimo, da so ta pričevanja bila spisana v javnem boju za vzor ubožstva, ne da bi jih redovna družina mogla zavriniti, se pač ne smemo drzniti, da bi jih zaničali; k temu prihaja še to, da stoje v popolnem skladu z najstarejšimi življenjepisi. Vse to nas opravičuje, da moramo podatke, ki jih »Ogledalo«, brat Angel in brat Ubertin skupno navajajo kot take, ki izhajajo od brata Leona, v resnici pripisovati temu tovarišu in tajniku redovnega ustanovitelja. To je tudi s tega stališča velike važnosti, ker nam imenovana poročila dajejo zelo važna potrdila in dopolnila k drugemu gradivu virov o vprašanju ubožstva.

Predvsem stoji trdno, da Frančišek svojim bratom in samostanom ni hotel odtegniti knjige. Seveda je on dovolil le rabo predmetov, ki so bili potrebni za vzdrževanje življenja in za poklicno urejeno življenje. K tem pa je gotovo prišteval tudi neobhodno potrebne knjige. Že v najstarejših naselbinah so bile posamezne knjige na razpolago za skupno uporabo bratov, kakor poročajo trije tovariši. Po Tomažu Čelanskem je Frančišek svaril le pred razkošjem knjig: bratje naj bi iskali v knjigah besedo božjo in ne vrednost zvezkov; spodbujenje in ne lepoto kodeksov. Pač pa je hotel, da so nekatere knjige bile na razpolago, ki naj bi se po potrebi izročale bratom. Sv. Bonaventura razlaga, da Frančišek bratom knjig ni niti hotel, niti ni mogel prepovedati. Bratje so pač za enkrat po volji svojega ustanovitelja dolžni pridigati, piše serafinski učenik. Če pa nočejo pridigati basni, ampak božjo besedo in le-te ne poznajo, ne da bi jo brali, in je ne morejo brati brez knjig, je pač samo po sebi umevno, da k popolnosti frančiškanskega življenja prav tako spada imeti knjige, kakor pridigati. In kakor ne nasprotuje redovnemu ubožstvu, imeti misale za branje sv. maše in brevirje za molitev cerkvenih dnevnic, ravno tako malo mu nasprotuje imeti svete spise in druge za pridigarsko službo potrebne knjige. Tako torej knjige bratom nikakor niso prepovedane. Tudi Ubertin se strinja s tem pojmovanjem in pripominja, da brat Leon poroča, kar je slišal z lastnimi ušesi, da je Frančišek želel, naj bo v vsaki hiši skupna knjižnica.

opremljena z zadostnimi in ubogimi, ne pa z nepotrebni in dragocenimi knjigami.

Za časa svetnikovega življenja je zadostovala skupna knjižnica nekaj zvezkov. Ne samo Frančišek, ampak red sploh je zahteval, kakor bomo kmalu pokazali, da se je treba omejiti na študij bogoslovja in ta je obstajal preprosto v primerjalnem razlaganju svetopisemskih besed, h katerim so pritegnili primerna mesta iz znanih del očetov. Zadostovalo je tedaj sv. pismo in nekateri spisi sv. očetov oziroma zbirka izrekov očetov. Pri velikanskem notranjem in zunanjem napredku, ki ga je študij kmalu imel, so morale biti tudi samostanske knjižnice primerno izpopolnjene. Treba je bilo torej računati z novimi ne-odklonljivimi razmerami in vendar izključiti vsako posest dragocenih knjig in drugega pohištva. Edino možna rešitev te težave je obstajala v tem, da je rimska cerkev prevzela lastništvo teh stvari in jih bratom prepustila v rabo. Gregor IX. je potrdil leta 1230 to rešitev vprašanja knjižnic in knjig ter zatrdil, da le-ta popolnoma odgovarja dobro mu znanim namenom njegovega prijatelja Frančiška. Na istem pojmovanju temelji tudi določba Nikolaja III. »Exit qui seminatur« iz leta 1279. Ubertin je dal v imenu špiritualističnih gorečnikov svoj pristanek k temu v tem smislu, da naj bodo po potrebah in pomenu posameznih redovnih hiš manjše ali večje knjižnice na razpolago in da se naj iz njih posameznim redovnikom, primerno njihovem poklicu in njihovem stališču, knjige izdajajo, vendar pa se morajo te po rabi ali po dovršeni službi zopet vrniti v skupno knjižnico, da jih bodo mogli uporabljati drugi bratje.

F. Z.:

Luč sveta

»Vi ste luč sveta... Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5, 13—16). Teh besed ni govoril Kristus le apostolom in svojim učencem, ampak množicam. V prvi vrstici petega poglavja pravi namreč sv. Matej: »Ko je videl množice, je šel na goro, in ko je sedel, so stopili k njemu njegovi učenci; in odprl je usta in jih (množice in učence) učil.« Ni šel na goro, da bi se umaknil množicam, kar je večkrat storil, temveč zato, da bi jih imel pred seboj in jih laže učil, kar je razvidno iz vsebine govora in iz sklepa, ki ga dodaja evangelist: »Ko je končal Jezus ta svoj govor, so ljudje strmeli nad njegovim naukom. Kajti učil jih je, kakor kdor ima oblast in ne kakor njih pismouki in farizeji« (Mt 7, 28—29).

Imamo razodetje, poznamo Resnico, Pot in Življenje. Problemi, ki mučijo človeštvo, so za kristjana rešeni z božjim zagotovilom resničnosti. Kdor jih drugače rešuje, ne pozna Resnice ali pa Jo je zavrgel, zapustil je Pot in se odpovedal Življenju. Božje otroštvo, ki smo ga z grehom izgubili, nam je bilo vrnjeno na prvi veliki petek. In to božje otroštvo se razodeva v nas v tem večji meri, čim bolj je naše življenje podobno življenju Onega, ki je dejal: »Zgled sem vam dal« (Jan 13, 15).

Luč sveta! Ali še sveti naša luč? Morda samo še brli, morda ugaša, morda pa je že ugasnila in še povečala temo, v kateri tava človeštvo?

Vsak, ki je pri krstu prejel gorečo svečo, simbol božjega življenja, katerega je zaživel, ko ga je duhovnik oblił s krstno vodo in izgovoril nad njim besede »jaz te krstim«, bi moral biti luč sveta. Danes več ne moremo zapisati »je luč sveta«, ampak »bi moral biti luč sveta«, zakaj mnogi so se izneverili krstni obljubi in se odpovedali božjemu otroštvu, mnogi so zavrgli evangelij, mnogi so pa slabotni in tudi hočejo biti slabotni, omahujejo z leve na desno. Kristus se nočejo odpovedati, služiti mu pa tudi ne marajo.

Dober zgled katoličana, ki živi iz vere, je za večino ljudi edini evangelij, ki ga še berejo. Množice so odpadle od vere. Velik odstotek je takih, ki stojijo le še z eno nogo v Cerkvi; ob nedeljah in praznikih še gredo v cerkev — nekateri le v cerkev, ne k maši — pridig ne poslušajo, duhovnega branja nimajo; kadar se je treba odločiti za kako mnenje, zavzamejo Cerkvi sovražno stališče. Obojim je dober zgled edina pridiga in edini opomin. Že iz tega izvira dolžnost svetiti z dobrim zgledom.

Cerkve velika večina več ne presoja po naukih in dobrinah, ki jih je ustvarjala s svojim naukom in smislom trpljenja in odpovedi ter z vsem svojim delovanjem, ampak po življenju katoličanov. Zato se moramo truditi, da odstranimo od sebe vse, kar ni v skladu z značajem pravega katoličana in nas oddaljuje od evangelija.

Težko je v kratkih besedah očrtati značaj, ki je v skladu z evangelijem. Poudariti pa moramo, da ne sme nasprotovati največji zapovedi: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem« (Mt 22, 37); in tudi drugi ne, ker je druga prvi enaka: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Mt 22, 39).

Laže pa je pokazati, kakšen ne sme biti katoličan, zakaj take primere večkrat srečavamo v življenju; pa tudi v nas se oglašča vest, kadar naše ravnanje ni v skladu z evangeljskim naukom.

V pravem nasprotju s prvo in največjo zapovedjo je, kdor misli — kakor pravimo — da se svet suče okoli njega. Nikoli ne more in noče pozabiti sebe. Tam, kjer se začneja in končuje njegov »jaz«, se začneja in končuje njegova ljubezen do bližnjega. V družbi govori samo o sebi. Ako pa že mora govoriti o bližnjem, podcenjuje njegove zmožnosti in nikoli ne pozabi podčrtati kako njegovo slabost. Rad govori o idealizmu, s katerim deluje v društvu ali kjer koli. Je zelo delaven, a ne dela zaradi stvari, ampak zaradi samega sebe. Rine se povsod v ospredje. Gorje, če je kje prezrt. Ako ga kje ne upoštevajo, že govori, da ne mara biti »peto kolo«. Kje je sedaj njegov idealizem? Večkrat je potrebno, da se kdo, ki je bil prej duša dela, za nekaj časa ali pa v nekaterih stvareh umakne drugim. Ni namreč vsak sposoben za vse, zato mora, ko je potrebno, prepustiti delo sposobnejšim. Sedaj, ko bi moral pokazati svoj idealizem, pa začne rušiti, kar je s pomočjo drugih zgradil, obsoja stvari, ki so dobre in za katere je bil prej navdušen. Iz vsega njegovega govorjenja, ki je zelo plitvo in razodeva sebičnost in iskanje samega sebe, more vsak spoznati, da je stal njegov idealizem na trhlih nogah. Idealizem — ta tolikokrat zlorabljen beseda! — ne obstoji v zvenceh besedah, ampak v odpovedi in žrtvah, ki obstojajo največkrat v pozabi sebičnega »jaza«.

Iskanje samega sebe razodevajo tudi tako zvani »vsevedneži«. Ti si do mišljujejo in so prepričani, da so v vseh stvareh najboljše poučeni in za odgovornejša posla le oni sposobni. Vedno hočejo imeti prvo besedo in gorje, ako ne obvelja. Nasvetov ne poslušajo. Do drugih so nezaupni. Navadno so to plitvi ljudje, ki ne grejo nobeni stvari v globino, vsega se lotijo, a ničesar ne dokončajo, pri duševnem in telesnem delu so površni. Vse hočejo sami storiti, samoljubje jim ne pusti, da bi nekatera opravila prepustili sposobnejšim. Prepričani so, da bo vse narobe, ako ne bo njih zraven, v resnici pa le ovirajo delo in večkrat celo povzročijo, da se slabo izvrši ali pa sploh ne dovrši. Tega so potem seveda krivi drugi, ki niso marali sodelovati itd.

Sebičnost je tudi napaka tistega, ki hoče biti povsod in pri vseh priljubljen. Misli, da je vljuđen, v resnici je pa vsiljiv. Ako mu kdo kaj zaupa ali včasih z njim spregovori, ga že ima za prijatelja, a le za toliko časa, dokler ni treba zanj kaj žrtvovati. V družbi ni priljubljen, čeprav je prepričan, da ga povsod komaj pričakujejo. Rad govori o svoji priljubljenosti pri ljudeh in o zaupanju, ki ga imajo do njega. Vedno doživi kaj izrednega, ne zaveda se pa

da je to le posledica njegove domišljije. Do svojih »tekmecev« je brezobziren, v vsem jim nasprotuje, slabo o njih govori.

Takih in podobnih primerov sebičnosti in zaverovanosti v samega sebe bi lahko našli še veliko. V tem greši vsak, ki išče pri oblikovanju svojega značaja kaj drugega, kakor izoblikovanje samega sebe po božji podobi in v duhu sv. Pavla, ki je lahko o sebi zapisal: »Živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus« (Gal 2, 20).

»Ne več jaz, ampak Kristus,« to je edino pravi namen, katerega mora imeti pred očmi, kdor hoče samega sebe izoblikovati v evangeljskem duhu. Vsak drug namen — pa naj bo še tako idealen — je krščanstvu tuj in nasproten. Katoličan, ki hoče izoblikovati samega sebe brez Kristusa, bo zabredel več ali manj v naturalizem. Njegovi pojmi o značajnosti in poštenosti ne bodo imeli absolutne veljave, spreminjal jih bo, kakor bo prijalo njegovim možganom, ki se več ne bodo mogli dvigniti iz materije v nadnaravni svet. Z drugo besedo: tak bo postal materialist in naturalist, imenoval pa bo sebe še katoličana in bo celo obsojal tiste katoličane, ki ne sledijo njemu, češ da so »nazadnjaški«, da uganjajo »farizejstvo«, da zaradi svoje »zaslepljenosti« odbijajo ljudi od Cerkve. To nam potrjuje zgodovina današnjih dni.

Jasno je, da katoličan, ako hoče še ostati katoličan, ne more izoblikovati svojega značaja po Cerkvi tujih nauk in ne more živeti po morali, ki jo oznanjajo katere koli sodobne struje, ki si v svoji zaslepljenosti jemljejo pravico, določevati, kaj je dovoljeno in kaj ni dovoljeno, kaj je pravilno in kaj ni pravilno. Naš nauk je zapisan v evangeliju, ki ga edino pravilno razlaga in uči Cerkev. Zato ne potrebujemo naukov in moraliziranja modernih prerokov, ki imajo na jeziku ljubezen do »resnice in čistega krščanstva«, v srcu pa sovražstvo do Kristusa.

Naša luč je Kristus in le v Kristusu bomo mi luč zapeljanim.

B. S.:

Križev pot

*O Bog, naj bo že konec te poti
iz dneva v noč, s pobočja v breg.
Čemu sadove grenke bi vsevprek
po zemlji nosil, ako cilja ni.*

*Preveč sem truden, da drevo
bi me držalo, če oprem se nanj
z naročjem blodenj in iskanj,
ki so še meni zgrbale telo.*

*O, bodi dober in me ubij,
naj več ne čutim, da se v meni pase
krdelo dvomov, nenasitenih zveri,*

*ali pa daj mi silne sanje,
da zastrmim kot v lepo sliko vanje
in tja privedi me, kjer čakaš Ti.*

*Vsem tretjerednikom in bralcem Cvetja so priporočeni
Frančiškanski misijoni. Kar se na Slovenskem zbere, gre za
našega kitajskega misijonarja p. Baptista.*

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Žalna. Naša skupščina, ki je bila lansko leto zopet poživljena, se prav lepo giblje in kaže mnogo napredka. Z veliko vnemo jo vodi naš »dobri g. župnik. Zadnje nedeljo meseca aprila je prišel k nam zopet p. vizitator iz Ljubljane. Naše število se je pomnožilo, ko je bilo sprejetih več novih članov.

Velike Lašče. Po nekaj letih smo imeli zopet vizitacijo naše tretjeredne skupščine. Mi spadamo pod okrožje Nova Štifta, pa smo bili letos počaščeni, da nas je obiskal provincialni komisar tretjega reda p. Odilo iz Ljubljane. Bilo je to prvo nedeljo meseca maja. Vizitacije smo se vsi udeležili, le škoda, da nismo imeli prostora, da bi se bili lahko še kaj več osebno pogovorili. Je pa tretji red za najbolj resne čase in le tisti, ki vzamejo svoje življenje in svojo vero resno, le tisti se tretjega reda oklenejo. Za vihrave in površne, polovičarske duše tretji red ni. V Velikih Laščah je mnogo resnih tretjerednikov in zato skupščina tudi lepo uspeva.

Ljubljana. — **Letno poročilo.** V veliki hvaležnosti do Boga dajemo letno poročilo o delovanju naše tretjeredne skupščine. Bog nam je naklonil milost, da smo obhajali vse redovne pobožnosti skupno in javno v cerkvi. Imeli smo vse mesečne shode, oktobrskega smo imeli pri sv. Frančišku v Šiški. Dobili smo vse vesoljne odvze in oba papeževa blagoslova. Opravljali smo molitveno uro vsak torek in vsako nedeljo. Za pokojne ude smo opravljali serafinski sv. rožni venec. Zadostilno sv. obhajilo smo imeli tudi letos organizirano po ljubljanskih župnijskih cerkvah, vsak mesec v drugi. Več zadostilnih sv. obhajil je bilo sprejetih na en dan skozi vse leto. Vsaka fara je zaključila svoj zadostilni mesec z zadostilno sveto mašo. Skupščina je zopet letos sodelovala pri papeškem urniku.

Imeli smo dvakrat skupni slovesni sprejem in obljube novincev. V primeri z drugimi leti je bilo število malo manjše, kar gre vsekakor na račun izrednih razmer. Umrlo je 53 udov naše skupščine.

Naš tretji red je posebno zdaj pomagal lajšati veliko gorje in pomanjkanje, kar smo zbrali, smo vse razdelili. V blaginji nam nikdar nič ne ostane. Vse gre sproti v svoje namene.

Med naročniki »Cvetja« je ostala naša skupščina na prvem mestu.

Najlepša in največja redovna slovesnost preteklega leta je bil zlati jubilej redovnih obljub. Ganljivi obred z govorom in s sveto mašo je izvršil prevzvišeni škof g. dr. Gregorij Rožman. Jubilantov je bilo 107. Najstarejši jubilant je bil star 92 let in je že 75 let v tretjem redu.

Izredne razmere nam nalagajo izredne dolžnosti. Bog hoče od nas zadoščevanja, žrtev in molitev. Zato nadaljujmo s pobožnimi vajami, ki naj prihajajo iz zvestih src, da se bo Bog z veseljem ozrl na naša dela in bo ravno po tretjem redu skrajšal dneve trpljenja. **Tajnica.**

Sostro pri Ljubljani. Nad osem let je nismo imeli vizitacije naše tretjeredne skupščine. Zdaj se nam je vendar enkrat izpolnila goreča želja. Vizitacija se je izvršila kar v soboto popoldne. Vizitator je prišel iz Ljubljane popoldne ob četrti uri in je isti večer ob pol sedmih že odšel. Našel je vse v najlepšem redu. Imamo redne mesečne shode, ki se jih vsi tretjeredniki pobožnostno udeležujemo, saj vemo, da imamo na shodu vedno popolni odpustek. Natančno dobivamo predpisane vesoljne odvze in ob določenih urah — triinšestdesetkrat na leto. Dvakrat na leto dobimo tudi papežev blagoslov. Natančno se nam po Priročniku naznanijo dnevi popolnih odpustkov, tako da lahko z obema rokama zajemamo bogastvo, ki nam ga je sv. Cerkev naklonila po tretjem redu sv. Frančiška. Dobro smo poučeni, da moramo vestno opravljati svoje redovne molitve in da moramo vedno nositi pas in škapulir — redovno obleko, da se ne oropamo velikih dobrot tretjega reda. Tretjeredno glasilo »Cvetje« ima naročen skoro vsak tretjerednik. Saj se nam to tolikokrat priporoča. Tretji red je pri nas v fari zelo spoštovan od vseh, saj vemo, da je ravno tretji red od Cerkev priporočen kot protiutež za zmote modernega časa, posebno proti pogubnemu komunizmu, ki hoče dobiti med nami vedno bolj trdna in. Toda tretji red bo temelje komunizma izpodkopal. Kot je papež Leon XIII. poklical tretji red, naj pogazi pogubno framasorstvo, tako danes Cerkev postavlja tretji red

za pobijanje komunizma. Tretjeredniki so najbolj zvesti pripadniki Cerkve, komunizem je največji sovražnik Cerkve. Cerkev je tudi vedela, zakaj je ravno sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja tretjega reda, postavila za mogočnega zaščitnika Katoliške akcije. Vsi smo ponosni, da smo otroci velikega sv. Frančiška. Za naprej bomo še bolj goreči in bomo skušali pridobivati še novih udov, saj nam je za sprejem in za obljube vedno lepo postreženo. Naša skupina bo kmalu ena najboljših v škofiji.

Iz dnevnika starega vizitatorja. Ob priliki vizitacije tretjeredne skupščine v nekem kraju so se tretjeredniki pritoževali, da so v fari samo zato, da pomagajo Elizabetni konferenci pri nabiranju darov za uboge. Blagajničarka je pripovedovala skoraj malo ogorčeno, da je imela veliko vsoto denarja zbranega v dobre namene. Prednica je po-

udarjala, da je organizirala zbirko živil po okraju z ne malim uspehom, tudi mnogo ponošene, pa vseeno še uporabne obleke so znosili tretjeredniki skupaj, tretjeredni šivalni odsek pa je naredil in zbral tudi mnogo nove obleke. Vsega pa niso smeli tretjeredniki sami razdeliti, temveč žene in gospe pri Elizabetni konferenci. P. vizitator, povejte no, ali ni to krivica? — Toda, drage sestre, to je popolnoma pravilno, vsaj jaz ne vidim pri tem nič napačnega. Vaše dobro delo je zapisano v knjigi življenja, če ste ga vršile iz dobrega namena. Vseeno je potem, kdo te predmete med uboge razdeli. Saj ste si vendar izvolile, ko ste stopile v ponižni red sv. Frančiška, da boste najmanjše v hiši svojega Gospoda. To je pristno frančiškansko. V splošnem delajo ponižni otroci sv. Frančiška samo to, kar jim naroči župnik in duhovni voditelj.

FABIAN BARCATA — A. A.:

6. Praznik in veselica

Bilo je v juniju, krasno junijsko jutro in sicer trinajstega v mesecu. Narava si je nadela prazniško obleko in v nji blestela kakor mlado dekle v poročni obleki. Zametno zelenje je viselo z gorskih vrhov preko pobočij in strmin ter se kakor vlečka spuščalo na pašnike in ledine ravnin. Zelenju so lepoto dvigale kot srebrne verižice in zapestnice široke vode Fandija, žuboreči studenci, potoki in sto drugih vodá, nad njimi pa štrleča krasota gorskih vrhov, ki jo je vzhajajoče sonce obdajalo z iskrečim se zlatom. Slovesno in daleč je donelo z rubiške skale, pel je zvonček in daleč na vse vetrove nosil veselo vest: praznik je danes, svetega Antona god! Kamor pa glas zvona le ni mogel seči, tam je novica hitela od ust do ust vse tja gor med Miridite, dol do Lješa in v Matio. In vreli so ljudje skupaj, možje, žene in otroci, praznje oblečeni, svetlih oči in vriskajočega srca.

Na razgretem konju je pater Mavricij pohitel proti severu po dolini Fandija, od koder je prihajalo največ ljudi, kajti moral jih je pozdraviti in sprejeti. Tako zahteva albanski običaj. Že je zagledal prvo gručo. Pater je konja ustavil, potegnil revolver, ga dvignil kvišku in izstrelil enkrat, dvakrat, šestkrat. To je bila dobrodošlica. In zdaj so mu odzdravili. Tudi prihajajoči možje so se ustavili, pograbili svoje orožje in daleč okoli je odmevalo silno pokanje njihovih

pušk in revolverjev. Približala se je druga skupina, hiteča na slovesnost. Spet pozdrav in odzdrav — dokler niso bili zbrani vsi. Zdaj so pot nadaljevali, spotoma pa kar naprej streljali. Spredej je jahal pater Mavricij ter streljal in basal. Peklenski trušč je plašil konja, da se je vzpenjal, skakal naprej in vstran, se penil, potil in topotal, kepe zemlje in peska so mu izpod kopit sršale daleč na vse strani.

Gostje so se ustavili tik pod skalo Rubigo. Tudi tam zgoraj je oživel in še močno oživel. Spredej na ven štrleči skali je stal pater Anastazij. Daleč po dolini si videl njegovo rjavo kuto, njegove bele lase. Bil je oborožen. Visoko je vzdignil roko z revolverjem in šestkrat izstrelil. In zdaj je od vseh strašni votlo zagrmelo, da se je tresla zemlja in so na vse mogoče načine odmevale gore. Posegli so vmes veliki možnarji, v njihov grom pa so suho in rezko sekali poki vsakovrstnega orožja. Streljali so na skali in ob njenem vzhodju kakor da gre na življenje in smrt. Nazadnje je bilo treskanja dovolj in romarji so začeli lesti na goro.

Na odprtem in širokem prostoru pred cerkvijo je bil postavljen oltar, na katerem naj bi se darovala sveta maša, kajti v malo svetišče vse te množice ne bi mogle.

Pater Mavricij je imel slovesno opravilo, župnik iz Bulgherov je pridigal, pater Anastazij pa je sedel pri harmoniju, kajti petje in godbo je poznal in ljubil.

Sveta daritev se je začela. Dvor se je zdel kakor z velikansko preprogo pogrnjen, stkano iz blestečih živih barv praznkih oblek in okrašeno s srebrnim in zlatim kinčem žená in deklet, s svetlim orožjem mož. Na vseh obrazih pa sveti mir, na vseh obrazih prazniško veselje. In kako znajo moliti otroci tega pozabljenega naroda! Z vso iskrenostjo vernih duš, z ognjem močnih, nepokvarjenih src, z žarom prepričanja kakor rod mučencev!

Iz Kriezevov so bili pač tukaj zbrani vsi. Samo stari in onemogli niso prišli, ampak so doma varovali hišo in otroke. — Bil je tukaj celo nekdo, ki bi ga nihče ne pričakoval. V najbolj oddaljenem kotu se je naslanjal na zid Pal Gioka, na pol skrit za vejami zverženega gradena. Ga je semkaj pripeljala pobožnost? Kes? Malo verjetno, kajti obličje je imel mrko kakor hudo-urni oblak, oči izzivajoče. Prignal ga je njegov neukrotljivi ponos. Pokazati je hotel svojim nasprotnikom, sovražnikom, rodu in vsemu svetu, da ima vsem nakljub pravico povsod, kjer jo imajo drugi. In pa še to: kaj se mu je danes moglo pripetiti hudega? Nič, saj je danes »bessa«. Nikogar niso smeli nadlegovati ali napadati, še morilca, roparja in dolžnika ne; danes počiva krvna osveta in sleherna sovražnost. Taka je šega očetov, običaj rodu.

Nihče ga ni videl prihajati, kar naenkrat se je znašel tu. Redki v njegovi bližini, ki so ga opazili, so se naredili, kakor da ga ne vidijo. On pa je stal visoko zravnán, roke si je prekrizal na prsih in gledal naokoli radovedno in drzno, kakor da zanj svetega opravila ni, kakor da ne klečijo stotine ljudi zatopljene v največjo pobožnost. Videl je mnogo znanih obrazov, pa o vseh je vedel, da so mu sovražni, in obraz mu je temno zardel. Zagledal je barjaktarja in oči so se mu zabliskale od sovraštva. Uzrl je župnika in lice mu je zalila jeza.

Potem je pogledal na drugo stran, kjer so stale žene in dekleta. Zijal je vanje brez sramu, zlasti v mlade in čedne. Ena pa mu je vzbujala posebno pozornost, mladenka, lepa kot angel. Klečala je sredi med drugimi, bela in nepremična kakor marmornat kip. Roke je imela prekrizane na prsih, oči pa je upirala v oltar, kakor da bo samo tamkaj našla srečo in blaženost.

Pogled mladega fanta se kar ni mogel odtrgati od ljubke, že kar nadzemske prikazni, prisestal se je nanjo s čutno in nasladno mislijo. Sledil je

vsaki njeni še tako rahli kretnji, videl dviganje in padanje njenih svilenih, dolgih trepalnic — Pal Gioka je bil kakor omamljen.

Bilo mu je, kakor se pogosto dogaja pri nasilnih ljudeh, ki ne poznajo nobene spodobnosti, ki priznavajo kot najvišji zakon zgolj svoje želje, ki grabijo, kjer bi druge višji oziri zadrževali.

Mladenka je znorila njegove čute, s silno močjo in kakor vihar ga je vlekla nase. Ni vedel, kdo da je, kako ji je ime, samo to je vedel, da je najlepše dekle, kar jih je kdaj videl, in da se je pripravljen vojskovati z njeno družino, z rodom in vsem svetom, samo da postane njegova.

Maša je bila končana. Še pravkar tako tiha množica se je začela razhajati: tu se je zbirala v gruče, tam se je redčila. Tisti redki, ki so bili opazili Pala Gioka, so se zdaj ozrli po njem, pa je že izginil.

Počasi so se ljudje razkropili. Niso še odhajali na domove, pač pa so morali kositi, iz Kriezozov po svojih hišah, tujei in oddaljenejši pa kot gostje rodu.

Po veselem obedu so se spet začeli zbirati, kajti zdaj je bil na vrsti drugi del praznika — veselica. Južno od skale Rubigo, med njo in potokom, ki se kakih sto korakov od nje izliva v reko Fandi, leži velika ledina, določena za ljudske zabave.

Začeli so s strelskimi tekmami. Tamkaj nad reko Fandi so bili postavili trideset drobnih, okroglih belih kamnov, za pest debelih, in sicer tako, da so jih strelci lahko dobro razločili. Niso bili postavljeni drug poleg drugega, ampak drug za drugim v pobočje. Najbližji je bil oddaljen kakih dve sto, zadnji pa kakih štiri sto korakov. Pater Anastazij je za vsak kamen razpisal nagrado. Vsak rod smatra za svojo častno dolžnost, da ob takih slovesnih prilikah nastavi čim več kamnov, ki naj bodo majhni in zelo oddaljeni; po eni strani hoče s tem pokazati, da ima njegov rod dosti ostrih strelcev, ki bodo vse te cilje zadeli, po drugi pa naj gostje rodu izstrelijo čimveč nabojev. Veselice ne morejo bolj pohvaliti kakor tedaj, če morejo reči: »Bilo je krasno, izpraznili smo pasove z naboji!« Zadedi pa morajo vse kamne. Če samo eden ali pa celo nekateri ostanejo nedotaknjeni, tedaj bodo pri tabornih ognjih pastirjev, po bazarjih mest in po kulah gostiteljev govorili: »Ljudje tega rodu imajo veliko gofljo, svoje puške pa bi bolje porabili, če bi z njimi sadili zelje.« In tolikšne sramote se rod še dolgo ne otrese.

Prvi je ustrelil pater Mavricij. Najdaljnji kamen je bil zadel v sredino, da se je razletel na tisoč koscev. Vseokrog so mu veselo vzklikali: »Čast tvojemu orožju, čast tvoji roki!« Nato pa so streljali drugi, vsi so se udeležili tekme. Večina je streljala sede, nekateri tudi kleče ali leže. Med najboljšimi, če ne sploh prvi, je bil Mark Dod. Njegov oče, mrki Dod, je tudi bil izvrsten stelec, le da je uporabljal staro puško na kresilo in z dolgo cevjo, sin pa izvrstno puško Martini. Zanimivo ga je bilo gledati, kako skrbno je Dod basal, preskušal okroglo svinčenko, jo zavil v papir, s palico za basanje potisnil na smodnik v cevi, potem pa meril in odstavljal, dokler ni nazadnje še enkrat pomeril, pritisnil petelina ter mirno in hladnokrvno čakal izida. Skoraj vsak strel je zadel, Dod je bil pa na svoje orožje tudi ponosen.

Streljanje je prenehalo šele tedaj, ko so podrli zadnji kamen in je bila oddana poslednja nagrada.

Vrh skale Rubigo je sedel pater Anastazij na svojem najljubšem prostorčku, držal v rokah daljnogled in sledil poteku tekme.

Bil pa je še nekdo, ki je igro orožja opazoval s še večjo pozornostjo.

V razpoki med skalami, skrit za bujnim zelenjem mogočnih dreves in nizkega grmovja, je stal mož, ki je z naprej nagnjenim gornjim telesom gledal dol na igrišče, srce pa mu je razbijalo in oči mrzlično žarele. Levica je držala vejo, da mu ni zapirala razgleda, desnica pa se mu je krčevito oklepala blestečega jatagana v svileni prepaski, oviti okoli telesa. Bil je Pal Gioka.

Kaj je tod iskal, čemu njegovo orožje?

Kaj je iskal, to je njegova stvar — z orožjem pa je bilo takole: Gori na dvoru pred cerkvijo je med službo božjo zagledal nekega starega Ksellianca in v njem spoznal prijatelja svojega očeta. Nosil je dobro orožje, vmes tudi po videzu izvrsten jatagan, najbrž plen iz nekdanjih dni. Pal Gioka je našel, kar je že nekaj dni iskal, po čemer je hrepenel, a se mu je doslej zdelo nedosegljivo. Po službi božji se je skrtil v grmovje in moža počakal. In imel je srečo, da je možak prišel mimo njega čisto sam. Pal je stopil iz svojega skrivališča, moža ustavil in ga nagovoril: »Zef Kol, me poznaš?«

Starec je nehote položil roko na svoj revolver v pasu, a jo takoj odmaknil, kajti mladega moža je v trenutku spoznal, saj je bil na las podoben njegovemu staremu prijatelju in zapovedniku, umorjenemu Gioku Marku.

»Ali nisi Gioka Marka sin?«

»Uganil si. Poslušaj, Zef, moraš mi napraviti uslugo: Potreben mi je jatagan in moraš mi prodati svojega.«

Zef se je še malo upiral, potem pa se vdal. Mladec je znal prositi na tak način, da je bilo hudo podobno načinu njegovega očeta, kadar je kaj veleval. Tako je Zef vzel deset zlatnikov, ki mu jih je kupec dal za meč, in odšel naprej.

Pal pa je vzel orožje, prav tako naglo kakor je prišel izginil v gozdu in odhitel domov. In zdaj je počenjal prav čudne reči. Prijel je orožje, potegnil rezilo iz nožnice, ga skrbno preskusil, si ga zvil čez koleno, ga potežkal v roki in menda bil zadovoljen. Potem se je malo razkoračil in začel orožje vihteti. Ni pa delal kakor kak vajenček, ampak je znal kakor izkušen mojster v načinu, moči in gibčnosti.

Orožje uporabljati ga je učil že oče, v Carigradu je pa redke proste ure, ki si jih je privoščil, tudi porabljal v to, da je svoje znanje preskusil in spopolnil. Ljudje, ki so ga poznali, so ga cenili in se ga bali kot neprekosljivega mojstra, naj je uporabljal kakršno koli orožje.

Zdaj je prežal iz svojega skrivališča ter napenjal oči in ušesa, ko je gledal dol na igrišče.

Streljanje je bilo pri kraju in množica se je razšla v manjše ali večje gruče, da se loti novih iger.

Možje so začeli »konja in jahača«. Postavili so se v dveh enakih gručah nasproti — na obeh straneh je polovica mož stala, druga polovica pa prvo štiporamo zajahala. Obe nasprotni gruči sta se spopadli, vsakdo si je poiskal nasprotnika in ga skušal spraviti »iz sedla« na tla. Včasih sta zgrmela na tla oba »jahača« in potegnili s seboj še oba »konja«. Nastal je zmeden klobčič in gledalci so se od srca nasmejali.

Drugod so igralci preskušali svojo moč, ko so za stavo metali težke kamne. Spet druge gruče so igrale »slepo kravo« ali kako drugo podobno zabavo.

Žene so sedeje nekoliko vstran ter pele ali pa gledale zabavo mož.

Zdaj se je začel ples. Plesale so ali žene same zase, ali pa žene in možje skupaj. Štiri žene so se prijele za roke, to je bila ena vrsta. Prav tako vrsto so napravili možje, kake štiri korake proč. Obe vrsti sta začeli v taktu stopati naprej in nazaj, vedno pa vzporedno in v enaki razdalji. Zraven pa so si sproti izmišljevali pesmi, jih peli in se med seboj dražili.

Pravi ples pa je šele prišel.

Vsi so prihiteli skupaj. Množica je naredila en sam velik krog. Možje so se usedli, žene in dekleta pa so stale zadaj. Reditelj, dobrovoljen starček, je povabil žene, naj zaplešejo. Dolgo so se branile, potem pa je neka mlada žena stopila skozi obroč v krog. Pozdravili so jo glasni vzkliki in streli iz pušk in revolverjev. Ples naj bi pokazal let metulja, ki ga preganja ptič in ga končno pograbi.

Plesalka je v vsaki stegnjeni roki držala po eno pisano rutico ter jo ljubko zibala, kar naj bi značilo plahutanje pisanega metulja. Zraven pa je v taktu plesala in lahko plavaje drsela po krogu. Zdaj pa je skočil v krog soplesalec. Tudi ta je začel plesati z enakim korakom, med vsakovrstnimi gibi plesalko obkrožal vedno bolj in bolj, dokler je nazadnje ni pograbil. Mož in žena sta se objela, poljubila, nato pa krog zapustila.

Sledilo je v plesišče še nekaj parov. Tudi ti so s svojo igro predstavljali kako žival, ki jo druga preganja.

Tedaj pa je neki glas vzkliknil, za njim še drugi, skoraj vsi:

»Golobico! Golobico! Lela, golobico!«

(Dalje sledi.)

Naš pevski zbor

Pred petimi leti je p. Odilo zasnoval med svojimi križarji pevski zborček. Bili smo takrat v Hotavljah v Poljanski dolini na laborjenju in smo peli vsak dan pri skupni sveti maši. Petje je bilo dvoglasno in glasovi deški: sopran in alt. P. voditelj nas je naučil nekaj starih in narodnih cerkvenih pesmic. Na neke nedelje dan smo izvajali v župni cerkvi na Trati dobro pripravljen program teh pesmi in zelo lepo uspeli.

To so bili prvi začetki. Zborček je štel v glavnem osem članov. Ko so minile počitnice, je začasno minil tudi naš zbor in oživel šele drugo leto, ko smo šli zopet na laborjenje. To pot je p. voditelj pritegnil več novih pevcev, drugače je ostalo vse po starem s to razliko, da pri fari nismo peli enkrat, pač pa dvakrat. Ob začetku šole smo zopet mislili, da bo naš zborček do prihodnjih počitnic pel le samo pavze in odmore. Vendar smo se — zmotili.

Od kraja je res kazalo tako. Nam ni bilo dosti mar, g. patru pa pevska žilica ni in ni dala miru, dokler ni ustanovil pravega zbora. Bilo je to prav na dan sv. Marcela, 16. januarja, v letu 1940. Kako se je to zgodilo, imamo čast brati iz zapisnika:

»Ker je petje najbolj plemenito razvedrilo, smo ustanovili pevski zbor Velikih Franciškovich križarjev. Za začetek bi se naučili nekaj cerkvenih in nekaj svetnih pesmi. Ker se malo čudno sliši, da ne znajo dijaki peti v zboru, se nas je takoj, ko je p. voditelj sprožil to misel (16. I. 1940), priglasilo 16. Začeli smo s štiriglasno »Ultima in mortis hora«. Takoj prva vaja je fante navdušila.«

Tako smo prav preprosto prišli do svojega zbora. Brez vsakih ceremonij. Ljubljanci niso razobesili zastav, nobene otvoritvene pojedine nismo pripravili, niti proste zabave s plesom, slavnostni sprevodi po ulicah so odpadli, ni bilo večerne bakljade, zvonovi niso pritrkavali, možnarji niso pokali, da, še celo na Gradu niso niti enkrat ustrelili. Zbor pa je bil le tu. P. Odilo je bil njegova duša. Bil je dirigent, poleg tega je tudi note sam pisal in razmnoževal. Vaje so bile vsak torek po sestanku.

Vse leto smo se borili z začetnimi težavami. Teško je šlo, a šlo je. Volja je zmaga. Seveda ne naša. Če nas ne bi pater z vsemi silami krotil, bi že v začetku vse skupaj pustili v nemar.

Ker je p. Odilu zaradi vedno večjih zahtev našega zbora začelo primanjkovati ča-

sa, nam je preskrbel novega pevovodjo, fr. Kanizija Fricelja, voditelja vsega cerkvenega petja v frančiškanski cerkvi. Ta se sedaj skupno s p. Odilom ubija z nami.

Pojemo na vse kriplje in da vse škriplje. Znamo najrazličnejše pesmi. Svete in svetne. Latinsko mašo, dolgo vrsto Marijinih, lepo število mašnih, obhajilnih in svetniških pesmi, da opustim najrazličnejše obredne psalme in korale ter preidem k napevom tega sveta, ki jih znamo že skoraj za vse prilike več kot dovolj, tako: godovne, zdravice, koračnice, himne, narodne, udarne, ponarodele in Bog ve kaj še vse. Vendar nimamo trenutno na sporedu še nobene žalostinke-nagrobnice. Sicer je to velika luknja, a skušali jo bomo čimprej zamašiti. Drugih lukenj ni. In številke? Poprosil sem našega notnega arhivarja in ta mi je postregel s prijazno dobrohotnostjo in dobrodušnostjo (ki je vsem debelušnejšem lastna). Vseh pobožnih pesmi znamo 72, ki so razmnožene na 49 partiturah. Posameznih izvodov pa je skupno 1019. Posvetnih pesmic znamo vsega 45, ki so razmnožene na 30 partiturah. Posameznih izvodov imamo 756. Zadolvoljivo, kajne?

Sadovi vztrajnega dela so se že pokazali. S petjem smo uspešno sodelovali pri sv. mašah v Ljubljani, v Šiški, na Rožniku, pri sv. Mihaelu na Barju in še marsikod drugod. Za razne prilike smo večkrat nastopili v mali dvorani. Dvakrat smo peli v frančiškanski veliki dvorani: za god patra Krizostoma, župnika in gvardijana, in takrat, ko smo uprizorili »Kovačevega študenta«. Ta uprizoritev je bila preizkušnja, ki smo jo dokaj srečno prešli.

Zdaj je naš moški zbor res zbor, ki je vreden svojega imena. Niti najtežjih stvari se ne ustraši, kar najlepše dokazujeta brezhibno izvedeni in zelo smiselno podani latinski maši na veliki četrtki in veliko soboto pri slovesni službi božji.

Da smo se povzpeli do take višine, gre v veliki meri zahvala našemu pevovodji fr. Kaniziju, zlasti pa p. Odilu, ki je zbor ustanovil in ga vzgojil, ki res z očetovskim srcem skrbi zanj in ki sedaj z upravičenim ponosom gleda na svoje fante.

Kronika višje skupine ZVFK

V sušcu mesecu je na vabilo p. Odila predaval pri našem vsakotredenskem sestanku jezuit p. Zibert o presv. Srcu Jezusovem. Tako izredno zanimivega predavanja že dolgo nismo slišali. Prekrasne umetniške skioptične slike so dopolnjevale klene predavateljeve besede. G. pater nam je nanizal vso zgodovino češčenja presvetega Srca Jezusovega od prvih početkov do sedaj in nas na koncu pozval, naj postanemo še mi apostoli češčenja presv. Srca in marljivi delavci v obširni agitaciji za pobožnost prvih petkov. G. patru jezuitu smo se za prijaznost in za lepe besede toplo zahvalili in

mu obljubili, da bomo apostoli postali ali vsaj skušali postati.

Na veliki teden je naš pevski zbor pokazal, česa se je v postu učil. Na veliki četrtki je pri slovesni sv. maši ob 8 zjutraj izvajal latinsko mašo. Uspeh je bil navdvo popoln. Po dolgotrajnem trudu je prišlo za služeno plačilo. Fantje so vsi navdušeni in polni ponosa. Zakaj pa tudi ne? Pri občinstvu so si priborili tako dober glas, da ga je zlepa ne bo moglo kaj omajati. Maša je bila zelo skrbno naštudirana. Dinamika je bila precizna, forte je bil res forte in nikakšno zizanje in kričanje, ki ga tako pogosto nalitimo pri drugih zborih. Petje je vodil fr. Kanizij. Pevcem, posebno pa vestnemu pevovodji, gre vse priznanje in čast. Mašo so ponovno peli na veliko soboto.

Pa brez zamere: Vsak berač svojo malho hvali. Kronist.

1. letno nagradno tekmovanje višje skupine ZVFK

Letos smo prvič v naši organizaciji priredili tekmovanje, pri katerem je imel vsak član možnost pokazati, kaj zmore in zna. Zamisel tekmovanja je bila zelo dobra: člani naše skupine naj bi tekmovali v pesniških, leposlovnih in dramatskih delih, v deklamaciji in recitaciji, v kroniki organizacije, v pevskih in instrumentalnih nastopih in v slikarstvu.

K tekmovanju se je priglasilo 19 križarjev, ki so si izbrali za borišče te-le tekmovalne stroke: dva dramatik, trije glasboeden kroniko, dva deklamacije in recitacije, eden petje in pet slikarstvo. Pesnikovanje in leposlovnih del se ni lotil nihče, čeprav je v križarskih vrstah več pesnikov in literatov. Tekma je nadomestila dva sestanka 21. in 28. aprila in se je vršila v dvorani št. 2 kot nekakšna akademija. Uspela je izvrstno in je bila edina njena slaba stran v premajhnem odzivu.

Spored je bil pri obeh sestankih zelo skrbno sestavljen. Nastopi so se v pestrem redu vrstili drug za drugim, brez dolgih in mučnih odborov in brez tiste nervoznosti naglice, ki je ob enakih prilikah nekakšna vsakdanjega. Kar čudili smo se: vse to so organizirali fantje sami; v prvi vrsti je sodeloval p. voditelj med povabljenimi gosti in vsi so se zadovoljno smehljali. Prireditelji in sodelavci pa so čepeli v sosednji sobi pod težo skrbi: Bog daj, da bi šlo! In Bog je dal: šlo je.

Še nekaj napotkov k razumevanju tekme. Na kratko — v enem za oba sestanka.

Prva točka: nastop križarskega orkestra (krdelo violin, violoncello, trikrat po eno pihalo in povrhu harmonika, to je nam orkester, drugim najbrž ne). Uvodna korolnica je imela malo treme. Ostale skladbe so bile izvajane prav dobro. Bil je to kristalni nastop orkestra. Kritik je o njem reknel: lepo kaže in bo z vajo mnogo pridobil.

Druga točka: kronika našega pevskega zbora. Sodba je tu vaša, saj je članek natisnjen črno na belem v tem »Cvetju«. Kdor ga iz previdnosti ne bo prebral, bo imel prav. Povem, da je bilo delo nagrajeno. Seveda, ko pa ni imelo nobenega tekmeca.

Dalje: deklamacije in recitacije. Iz Shakespeareja, Aškerca in Preglja. Nastopila sta dva. Tistega, ki je bil prvi, sem pozneje pobaral, kako to, da ga v ljubljanski drami še niso angažirali za recitatorja. Kakšna smola! Tistikrat sem bil hvaležen gospodu Bogu, da mi je dal urne noge.

Naprej: dramatika. Slehernik. Ne, ne ves. Samo kratek prizorček. Veste, tisti, ko se Slehernik poslavlja od svojega bogastva. Na, pa se vzdigne iz blagajne hudič. Mrzlo me je spreletelo, lasje so mi vstali pokonci in v strahu sem pogledal po drugih gledalcih. Kdo bi si mislil! Tudi tistemu, ki ni dobil sedeža in je stal ob steni, so se

naježili lasje. Opozoril sem kritika: prizor je bil odigran tako doživeto, da je vzbudil splošno grozo, torej zasluži prvo nagrado. Ko sem se ob pavzi zaupno približal tistemu ob steni in sem videl — da je še vedno naježen. O ti smola! Na uho so mi padle besede: »Včeraj... frizer... na krtačo!«

Nato je bila slikarska razstava. Razstavilo je v sosednji sobi pet slikarjev 18 slik. Nekatere slike so bile zelo lepe. Razstava je odkrila nekaj prav nadarjenih fantov.

In petje. Tu je bilo največ tekmovalnih skupin, a vse je vodil eden. Nastopil je duet, tercet, kvartet in oktet. Najbolj sta ugajala tercet in kvartet. Za dobro voljo sta pri petju skrbela dva brata-križarja, ki sta s svojimi pevskega prizori vzbujala cele gore smeha, ploskanja in — prahu.

»Raztresene sem ude zbral... ne vseh, a kdor pogleda te...« in tako dalje... do konca. Križar.

IZ MOJE

CELICE

Mladec dvajsetega stoletja.

Dragi Boris!

Prisrčna Ti hvala za veliko zaupanje, ki si mi ga izkazal, da sem smel brati Tvoj dnevnik. Še bolj sem spoznal Tvojo dušo, Tvoj značaj. Želim Ti vse dobro, Ti to veš, in zaupam Ti sedaj najvišjo dovršitev, po kateri bodo Tvoji vzori smeli in bo Tvoj obraz jasen kot poletno jutranje sonce. Pisal Ti bom nekaj misli o redovnem življenju in drugič Ti bom tudi odgovoril na nekatere dvome, ki so se Ti pojavili v duši, da bova nekoč dosegla ob novi obali večnosti božje kraljestvo.

Poklic — je božji klic in vabilo na pot, ki je komu od vekov določena, da se v njem najlažje zveliča. Gotovo si že čutil, da Te skrivnostni notranji glas vabi in Te kliče, da pusti vse in pojdi za njim. Ti si želiš Kristusa, svojega Boga in Vzornika! In Ti hočeš še kaj drugega? Ti, ki Te je Večni od vekov izbral zase in Te sedaj kliče in Te poziva, da se ga okleneš. — Bogata mno-

žica idealov in oblik smelih sanj ter preiskušanih pravil se Ti nudi v izbiri. In med temi se Ti je približal Seraf božje Ljubezni — sveti Frančišek. Ali mu hočeš slediti?

In če Te bo Tvoja pot življenja vodila v samostan, prenesi sem vso svojo dušo in tu najdeš svetišče svojega življenja, svojega Boga, svojo lepoto, mir in neumrljivost, vso večnost boš našel tu. Zelo hudo Ti bo, ko boš tolikokrat tudi tu srečaval le ljudi. In vprašal se boš: Kje je sedaj moj Bog? O, ko bi vedel, da ne boš onemel pred svojim Bogom, bi Te prijel za roko in Te vodil v samostan. Drugače pa bolje, da odideš tja, kjer ne zakrije Ljubezni — večer, ne zima. Dvigni visoko zastavo svojih idealov, ne odstopi od svojih načel, a tega božjega, večno lepega poklica, ki Ti ga je vdihnili poslanec večne Ljubezni, se okleni z vsem srcem.

Drug drugemu breme nositi, vzeti krivdo nase, biti bližnjemu angel in varuh, pa bodi to po neposrednem duhovnem vplivu — in to je najlepše — na poti k Bogu. Že

v tem življenju čutimo božjo roko z razli-
vajočo obilico ljubezni in predaje; in ko
moliš, se prav ta roka blagoslavljaajoč raz-
širi nad bedno človeštvo. V Tvojem duhu
in volji je pripravljenost — in o tem ne
dvomim — dvigniti se iz vsakdanjosti v nu-
jnost in brezmejno prostranost; pripravljenost,
zagoreti v veliki ljubezni in se v njej
izničiti, čeprav le iz dalje in v darujoči od-
povedi. In ta žrtev je prijetna, močna in
prinaša sadove, ko se Ti daje največja bli-
žina, najožja zveza, ki je mogoča, bližina v
Bogu. Bog pa vse, ki se ljubijo, veže med-
tem ko stopi sam mednje in jih istočasno
loči, ko jih sprejme v svojo neminljivost.

In Frančiškov cilj: pravo življenje v
Njem, nad vse vzvišen za darujoče srce; naj-
bližji namen: sebe samega in svoje lastno
življenje dvigniti v nesebični službi vsemu,
kar Frančišek imenuje brat in sestra.

Dejansko viden razloček med redovnim
in svetnim življenjem pa ni več le v priza-
devanju po osebni dovršenosti, še manj v
neizmernem telesnem pokorjenju, ki je bilo
v prvotnem meništvu, ampak v pravi in po-
polni predaji. Obljubil boš uboštvo, slovesno
in resno, da hočeš živeti za Boga in od lju-
di kakor resnični ubožec. Tvoja celica bo
majhna, ne tako bogata in prijetno ozaljša-
na kakor Tvoja delovna soba pod domačim
krovom. Preprosta zavesa bo potlej pred
Tvojim edinim oknom, preprosta miza, dva
stola, postelja in klečalnik. To bo Tvoja so-
bica. A Ti misliš, to bo še vedno preveč. —
Imel boš vse, kar boš res potreboval: stan-
ovanje, obleko, hrano. V tem smislu pač
ne boš reven. A vedi, da zavest samostan-
skega uboštva, kakor se objubi, ni ravno
v stradanju, v lakoti in v izpolnjevanju rev-
ščine, čeprav v resnici v zadnji stopnji ubo-

štva ni nič drugega kakor mladika samo-
stanske pokorščine. Obljuba uboštva je po-
sest in raba zemeljskih dobrin v neprestani
in trajni odvisnosti od volje in dopustlive
višjih. Samostansko uboštvo ni toliko ome-
jitev porabe kakor omejitev svobode. Skraj-
no uboštvo naj bi bila duša in pogoj ob-
stoja Frančiškovega reda. S kakimi srčnimi
izlivji je naš serafinski Oče opeval svojo
kraljico uboštvo, nevesto Boga Sina božjega.

Tako hoče Frančišek, tako hoče Bog! Ali
naj dela frančiškan drugače? Skupna sred-
stva rabi, da lahko živi in ker se delu in
ciljem duhovnosti lahko posveti le, če ima
proste roke od vseh telesnih dolžnosti. A
to uboštvo gre v višine osebne dušne moči.
Ta odvisnost bo za marsikoga, še prav pa za
doraslega in izobraženega človeka trpka in
občutno težka: vedno mora prositi dovolje-
nja, da lahko to ali ono porabi, obdrži, izda;
vedno mora vestno pokazati in je zadovol-
ljen z odobritvijo, a tudi — če mu prošnja
odbijejo. Uboštvo je ponižna, tiha samood-
poved. In prav ta tiha, molčeča in kakor
samo po sebi umevna samoodpoved, ta po-
sest in raba reči, kot bi jih ne rabili, ta
odreka in siromaščina, kot bi ničesar ne
pogrešali, prav to je neizmerna dobrota in
blagoslov. Prav s tem jih Kristus priličuje
sebi, jih dviga in v trpljenju očičuje.

Pojdi svojo pot, Ti prijatelj mojega Bo-
ga. Slišim klice Tvoje duše, Tvoje srce mi
govori, da ima veliko poslanstvo za mnoge.
Hrani zaklad, ki si ga prejel in do prihod-
njic mnogo pozdravov

Tvoj

Ivan.

(Se bo nadaljevalo.)

Nove knjige

S knjigo »Zarja stare slovenske književnosti«, ki jo je napisal prof.
dr. Franc Grivec, smo prav danes mnogo pridobili. Sam pravi v uvodu: »Drugi fri-
sinški spomenik je po obliki in vsebini umotvor Cirilove književne in bogoslovne šolec
in »so torej po svojem jedru, namreč po drugem spomeniku, uvrščeni med najodličnejše
stare cerkvenoslovenske spise«. In dalje pravi: »Pomenljivo osvetljujejo in potrjujejo
najstarejše vire naše zgodovine ter jo ožarjajo s svetniškim sijem dveh najsvetlejših
velikanov 9. stoletja«. Kaj hočemo še več. S temi besedami je pisatelj sam najbolje
označil svoje delo, s katerim je frisinške spomenike postavil v novo luč in s tem po-
globil pomen naših apostolov. Knjiga je pisana v lahkem, a lepem jeziku. Namenjena
je širši javnosti. — Sezimo po njej in se oddolžimo spominu sv. apostolov Cirila in
Metoda, katerih praznik se bliža. Saj nas ta knjiga seznanja o naši najstarejši knji-
ževnosti in o naših svetih bratih.

Izšla je pri Ljudski knjigarni v Ljubljani. Broširana stane 12, kartonirana 18 lir.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi v teku dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

VLADIMIR TOMINEC:

Kdaj prav za prav človek obnemore?

Tako prilično se je glasilo vprašanje enega izmed članov, pristavljeno je pa bilo še to, kdaj je kdo lahko upravičen zaradi starostne onemoglosti do prejemanja stalnega mesečnega zneska. Na ta vprašanja moremo odgovoriti le takole: Prvo pravilo je: Vsak mora biti najmanj deset let vpisan v Podpornem odseku III. reda. V tej dobi zbira vsak posamezni član zase denar, ki se mu izplača že v prvih šestih letih, ko začne enkrat prejemati stalni mesečni znesek, naslednja leta, ki slede tem šestim letom, pa mora plačevati vse tiste stalne mesečne zneske, ki jih član nadalje prejema, Podporni odsek sam, to je celotna družba članov, ki so vpisani v Podpornem odseku. Vsi ti zneski se izplačujejo namreč iz obresti od celokupne glavnice, ki je bila zbrana od vseh naših članov. Kdaj pa človek obnemore, je zelo kočljivo vprašanje. Vsak bi ga zase drugače presojal. Eden je bolj občutljiv, drugi je manj občutljiv, enemu se na zunaj bolezen pozna, drugemu zopet prav nič in izgleda kakor najbolj zdrav človek, pa je bolj slaboten kot oni, ki že na zunaj izgleda izčrpan. Članom bi zelo ustregli, če bi odbor Podpornega odseka brez nadaljnega vsakemu ustregel, kdor koli bi izjavil, da ne more več delati in da prosi za nakazovanje stalnega mesečnega zneska, toda marsikomu zopet to ne bi bilo všeč. Nekateri člani so silno vestni in natančni, tako pri presojanju svojih dolžnosti, kakor tudi pri zagovarjanju svojih pravic. Drugi zopet so silno širokogrudni, češ saj ne gre iz mojega žepa, dovolj sem že delal, naj pa drugi sedaj malo poizkusijo. Toda prvim bi vsekakor ne bilo všeč, če bi ustregli drugim. In tako mora biti presoja onemoglosti članov in upravičenosti do prejemanja

stalnega mesečnega zneska prepuščena odboru Podpornega odseka III. reda, ki se mora ravnati po odločitvi zdravnika, kateri edini more ugotoviti trajno onemoglost člana ali članice.

Samoposebí umevno tisti, ki so že dovršili leta plačevanja, kakor so določena po 6. členu splošnih pogojev, ali tisti, ki so dovršili leta starosti, kakor je določeno po 5. členu splošnih pogojev, ne potrebujejo nobenega zdravniškega spričevala.

In naj molijo za mrtve ...

† P. Ananija Vračko O. F. M. — Ljubljana. Dne 10. aprila je v ljubljanskem frančiškanskem samostanu umrl zlatomašnik in starosta slovenskih frančiškanov p. Ananija Vračko. Vse življenje je bil močan in zdrav kot riba, ali zadnji dve leti je popolnoma

opešal in je bil stalno v postelji in navezan samo na pomoč svojih sobratov. Pokojni je bil vesten in strog redovnik starega kova. Predstojniško službo je z veliko vestnostjo po raznih samostanih opravljal približno 30 let. Pred dvema letoma je v Ljubljani obhajal svojo zlato mašo. R. I. P.

† P. Evgen Stanet O. F. M. Preko Rima smo dobili sporočilo, da je v Kairu premi-

nul naš sobrat, apostolski misijonar p. Evgen Stanet. Natančnih podatkov o njegovi smrti nimamo. Bolehal je že več let. Ko je bil pred sedmimi leti zadnjič v domovini, je jemal slovo in je povedal, da ga ne bo več. Čutil se je oslabelega. Večino svojega duhovniškega življenja je posvetil misijonskemu delu, saj je bil v misijonih nad 35 let. Približno 10 let je deloval v Aleksandriji, zadnjih 25 let pa nepretrgoma v Kairu. V misijone je kar pristaral in mu je tujina postala zaradi duš druga domovina. Pokojni je bil rojen v Vurbergu na Štajerskem dne 13. julija 1876, kjer je pri sv. krstu dobil ime farnega patrona sv. Martina. Leta 1895. je stopil v frančiškanski red. V red je končal svoje študije in je bil posvečen v mašnika l. 1901. Kmalu po dovršenem bogoslovju je odšel v misijone. Delo ga je izčrpalo in je omagal v vinogradu Gospodovem kot zvest božji služabnik. Med onimi, ki je zanje delal, je umrl in legel med njimi v grob. Naj počiva v miru in naj ga vso večnost krasi misijonski venec!

† Fr. Gregor Šepec O. F. M. — Novo mesto. Kar nenadoma se je poslovil iz te solzne doline samostanski brat fr. Gregor Šepec. Bil je mirna, tiha in skromna duša, ki si je v svoji zvestobi iz malenkosti spletel bogat venec za nebesa. Bil je vedno vesel in vsem uslužen. Opravljal je vestno razna samostanska dela. Pokojni je bil rojen v Kapelah pri Brežicah. Dočakal je lepo starost 77 let. Bogu je služil v redu sv. Frančiška 52 let. Umrl je v novomeškem frančiškanskem samostanu. Gospod, daj mu večni pokoj!

V Zibiki na Štajerskem je umrla dne 11. marca moja mama Frančiška. Vsem tre-tjerednikom jo priporočam v pobožno molitev in spomin pri sv. maši.

P. Odilo Hajnšek O. F. M.
urednik.

Darovi

Za frančiškanske misijone: 241.50 lir: Kepic Amalija; po 100 lir: Neimenovana, Neimenovana za krst otroka na ime Igor (v zakristiji); 50 lir: Neimenovana; 20 lir: Neimenovana; 15.20 lir: Cizel Marija; po 10 lir: Neimenovana (po p. Angeliku), Saks N. (po p. Otokarju); po 6 lir: Bister Frančiška, Črnilo Davorin; po 5 lir: Neimenovana (za p. Baptista), Koprivec Terezija, Perat Julijana; 3 lire: Brajer Ivana.

Za armado sv. Križa: po 10 lir: Komatar Ivana, Zdravje Ivanka; 6 lir: Bister Frančiška; po 5 lir: Koprivec, Terezija, Sterle Marija.

Za kruh sv. Antona: 240 lir: Neimenovani; 100 lir: Neimenovani; 80 lir: Neimenovani; po 50 lir: neimenovani g. duhovnik, Mejač Marija; 34 lir: Neimenovani; po 20 lir: Neimenovani, Šolske sestre, Ljubljana; 8 lir: Neimenovana.

Za širjenje sv. vere: 7.60 lir: Klep Ana.

Za sklad »Cvetja«: 13 lir: Š. V.; 12 lir: Močnik Kristina; po 8 lir: Bogataj Francka, Bregant Minka, Gorše Ivana, Kramberger Marija, Munda Ivanka, Samaruga N.; 7 lir: Turšič Marija; po 6 lir: Grebenc Julija, Zupanc Rezika; po 4 lire: Borštnik Frančiška, Štampfelj Elizabeta; 3.80 lir: Kocmur Janez; po 3 lire: Černigoj Fr., Gestrin Fani, Košir Ana, Ložar Marija, Švaiger Frančiška; 2 liri: Selan Ivana; po 1 liro: Lomšek Antonin, Zaman Marija.

Vsem dobrotnikom Bog povrni z nebeškimi darovi!

Poverjeniki Cvetja

so pridobili novih naročnikov, in sicer:

14: Duhovnijski urad, Veliki Gaber, Št. Vid pri Stični; 5: Čolnik Rado, Stična; po 3: Štimec Marija, Osilnica, Župni urad, Rovte n. Logatec; po 2: gđ. Lipovšek, Lj.-Šiška, Mestni župni urad, Kostanjevica na Krki, Vodstvo III. reda, Žužemberk, Zupanc Rezika, Sv. Križ pri Kostanjevici; po 1: preč. g. Bernik Franc, Lj.-Šiška, p. Vladimir Bobek, Samobor, Mate Ana, Ribnica, Mihelčič Marija, Višnja gora, Rupret Jožefa, Dev. Marija v Polju, Viršek Ivana, Grosuplje, Župni urad, Dev. Marija v Polju, Župni urad, Dobrniče, Župni urad, Prečna.

Novi naročniki

Adamič Nuška, Čelešnik Frančiška, Duša Antonija, Gliha Marija, Habjan Marija, Hribar Alojzija, Kaušek Micika, Kavšek Frančiška, Kavšek Vida, Kek Frančiška, Klun Marija, Končan Frančiška, Kosmač Ivana, Lampeter Johannes, preč. g. Munda Vinko, Nose Jožefa, Pekolj Marija, Penca Anton, Pivk Antonija, Praznik Frančiška, Pucelj Marija, preč. g. Rataj Anton, preč. g. Solar Jožef, Strnad Terezija, Šček Anton, Škrl Milan, Špringer Katarina, Tominec Anica, Zaje Katarina.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6
(nasproti hotela Union)

sprejema hranilne vloge v vsaki višini
in jih najugodneje obrestuje

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

Cerkev v Mühlhausenu — Sv. Anton ozdravi odsekano nogo

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Frančiškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potreščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.